

# پاسخنامه اقتصاد ۱۰

۱۹ = ۴

دانش اقتصاد به ما کمک می‌کند تا بهترین‌ها را انتخاب کنیم.

۲۰ = ۲

۲۱ = ۳

۲۲ = ۱

۲۳ = ۲

۲۴ = ۱ الف) این سؤال در راستای تعریف علم اقتصاد است. «علم اقتصاد، علم انتخاب است و رابطه بین منابع و عوامل تولید کمیاب (که موارد استفاده مختلف دارند) و نیازهای نامحدود بشر را مطالعه و بررسی می‌کند و با ارائه بهترین انتخاب‌ها، رفتارهای فردی و جمعی انسان را مدیریت می‌کند.»

ب) فعالیت کشاورزان تولید کالا به همراه دارد و خدمات نیست.  
ج) این قسمت در رابطه با هزینه فرصت است. قانون حیات انسانی این است که هر انتخابی مستلزم از دست دادن انتخاب یا انتخاب‌های دیگری است. همیشه با انتخاب این‌که زمین، زمان، پول و سایر امکانات خود را صرف چه چیزی می‌کنیم، یک فرصت انتخاب به دست می‌آوریم و دهها انتخاب را از دست می‌دهیم.

۲۵ = ۳ هزینه فرصت یعنی فرصت‌هایی که از آن چشم‌پوشی کرده‌ایم.

۲۶ = ۳

۲۷ = ۲

۲۸ = ۳

۲۹ = ۲ برخی از فعالان اقتصادی هزینه فرصت را در محاسبات اقتصادی خود لحاظ نمی‌کنند.

۳۰ = ۴ ابتدا درآمد هر انتخاب را به دست می‌آوریم:

$$4 \times 1000 \times 3000 = 12,000,000 \text{ درآمد گندم}$$

$$3 \times 1000 \times 2000 = 6,000,000 \text{ درآمد جو}$$

$$1 \times 1000 \times 1500 = 1,500,000 \text{ درآمد پنبه}$$

درآمد جو به عنوان دومین انتخاب، هزینه فرصت از دست رفته است.

۳۱ = ۱ این فرد برای پیدا کردن یک شغل بهتر فرصت کسب درآمد ماهانه ۲ میلیون را برای دو سال از دست داده است.

$$\text{میلیون } 48 = (24 \times 2) \text{ ماه}$$

۳۲ = ۳

۳۳ = ۴

۳۴ = ۳

۳۵ = ۲ تعریف علم اقتصاد، دربرگیرنده سه نکته مهم است که عبارت است از: «نامحدود بودن نیازها»، «کمیابی منابع» و «امکان مصارف متعدد منابع»

۳۶ = ۱

۳۷ = ۴ از آن‌جا که تغییر در اطلاعات، انگیزه‌ها، توانایی‌ها، توزیع برابر یا نابرابر فرصت‌ها، انتخاب‌ها و تصمیمات دیگران و ... در انتخاب‌های انسان تأثیر دارد، علم اقتصاد خود را به مطالعه این موارد نیز موظف می‌داند.

۳۸ = ۱

۳۹ = ۱ علم اقتصاد مانند هر علم دیگری درباره موضوعات معینی با روش خاص بحث می‌کند.

۱ = ۲ انسان به‌عنوان جانشین خدا بر روی زمین اهداف، برنامه‌ها و مأموریت‌هایی از جمله آبادانی زمین و رفع نیازهای خود، خانواده و دیگران را دارد. رفع این نیازها از طریق منابع و امکاناتی است که خداوند در اختیار انسان گذاشته است.

۲ = ۴ الف) تصویر بسیار ساده از حیات انسان با دو مفهوم «نیازهای انسان» و «منابع و امکانات» شکل می‌گیرد. ب) نیازهای انسان محرک فعالیت‌ها و تلاش اوست. ج) انسان به دنبال احساس نیاز تصمیم می‌گیرد که آن نیاز را برطرف سازد و بعد از رفع نیاز، احساس رضایت می‌کند.

۳ = ۱

۴ = ۳ نیازهای انسان محرک فعالیت و تلاش او است؛ به عبارت دیگر، انسان به دنبال احساس نیاز تصمیم می‌گیرد که آن نیاز را برطرف سازد و بعد از رفع نیاز، احساس رضایت می‌کند.

۵ = ۴

۶ = ۱ انسان موجودی کمال‌جو است؛ به همین دلیل با برآورده شدن پاره‌ای از نیازهایش، احساس بی‌نیازی به او دست نمی‌دهد؛ بلکه نیازهای تازه‌ای در او شکل می‌گیرد.

۷ = ۲

۸ = ۳

۹ = ۱

۱۰ = ۴ بررسی سایر گزینه‌ها: ۱) قسمت الف) این گزینه غلط است؛ اگر انسان در رفع نیازهای طبیعی خود، مراتب نیازها را به‌خوبی طی نکند به خلق نیازهای کاذب می‌پردازد. ۲) قسمت ب) سؤال غلط است؛ تفریح جزء نیازهای اولیه نیست. ۳) قسمت ج) سؤال غلط است؛ چون هدف رفع نیازهای خود و هم‌نوعان انسان است.

۱۱ = ۱

۱۲ = ۳ تمام منابع از جمله، منابع طبیعی، سرمایه و نیروی کاری که در اختیار جامعه قرار دارد، محدود است.

۱۳ = ۴

۱۴ = ۱ بررسی سایر گزینه‌ها: ۲) مسئله اقتصادی مفهومی کلی است و انتخاب، بخشی از آن است. ۳) ملاک بهترین بودن این است که با استفاده از منابع بتوان بیش‌ترین میزان منافع (مانند تولید) را به دست آورد و سطح بالاتری از رفاه را برای انسان فراهم کرد.

۱۵ = ۲ انسان در بهره‌برداری از منابع و امکانات موجود محدودیت دارد. منابع و امکانات موجود محدود است این دو محدودیت وضعیتی ایجاد می‌کند که اقتصاددان‌ها به آن «کمیابی» می‌گویند.

۱۶ = ۲ محدودیت منابع و اشکال مختلف استفاده از آن، وضعیتی را ایجاد می‌کند که اقتصاددان‌ها به آن «کمیابی» می‌گویند.

۱۷ = ۴

۱۸ = ۳ به یقین، ملاک «بهترین بودن» این است که با استفاده از این منابع بتوان بیش‌ترین میزان منافع (مانند تولید) را به دست آورد و سطح بالاتری از رفاه را برای انسان فراهم کرد.

# پاسخنامه منطق ۱۰

۷۵۰ ۲ تصورات مجهول از تصورات معلوم به دست می‌آیند و تصدیقات مجهول (جدید) از طریق تصدیقات معلوم به دست می‌آیند.

۷۵۱ ۲ برای دستیابی به درستی یا نادرستی یک تصدیق از استدلال استفاده می‌کنیم و از تصورات معلوم فرد برای توصیف شیء جدید یا تصور جدید استفاده می‌کنیم. پس هنگامی که می‌خواهیم چیزی را توصیف کنیم از تصورات معلوم بهره می‌گیریم.

۷۵۲ ۲ تصور ← در آن به واقعیت داشتن یا نداشتن یا ارتباط این تصور با سایر امور کاری نداریم و تنها همان تصور را به ذهن می‌آوریم. در حالی که در تصدیق‌ها، حکم و قضاوت وجود دارد.

حیوان ناطق = انسان ← تصور / انسان حیوان ناطق است ← تصدیق

۷۵۳ ۴ منطق علمی کاربردی است و باید به صورت عملی فرا گرفته شود و تنها خواندن دستورالعمل‌های نظری آن موجب کسب مهارت نمی‌شود (رد گزینه ۱) / منطق از ابتدا همواره یکی از ابزارهای مهم ویژه فلسفه بوده است (رد گزینه ۲) ذهن انسان (همواره) در معرض لغزش قرار دارد و معمولاً در استدلال‌های پیچیده و تعریف دقیق اصطلاحات خاص دچار اشتباه می‌شود و منطق موجب تشخیص این لغزش‌ها و جلوگیری از خطای ذهن می‌شود. (رد گزینه ۳)

۷۵۴ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) به دلیل نداشتن نسبت (فعل) نمی‌تواند تصدیق باشد - هم‌چنین تصدیق یک جمله خبری است نه امری!

۲) تصور - تصدیق یک عبارت امری یا خواهشی و امیدی نیست بلکه در آن حکم و قضاوت وجود دارد.

۴) تصدیق - تصور

۷۵۵ ۳ ما با تصدیق‌های معلوم و از طریق استدلال به شناخت تصدیقات مجهول می‌رسیم بنابراین هر استدلالی از تصدیق‌های معلوم تشکیل می‌شود و اصلی‌ترین حیطة کاربرد علم منطق، استدلال‌آوری و تعریف کردن صحیح می‌باشد.

۷۵۶ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:

۱) استدلال‌آوری و تعریف کردن نه تنها در محیط تحصیلی بلکه در تمامی عرصه زندگی ما با آن‌ها سروکار داریم و بخشی از سخنان روزمره ما را این موارد تشکیل می‌دهند.

۲) مورد اول (سیمرغ) تصور است و مورد دوم (درختان ... تولید می‌کنند) تصدیق می‌باشد.

۳) اغلب آگهی‌های تجاری نوعی استدلال هستند که می‌خواهند مخاطب را به این نتیجه برسانند که فلان کالا را بخرید.

۷۵۷ ۴ آموختن علم منطق عملی است و باید به صورت عملی فرا گرفته شود و صرفاً یادگیری دستورالعمل‌های نظری آن تأثیرگذار نمی‌باشد.

۷۵۸ ۱ علمی که در پی جلوگیری از خطای اندیشه است منطق نام دارد.

۷۵۹ ۱ منطق دانان می‌کوشند تا با دسته‌بندی خطاهای فکر یا همان مغالطه (سفسطه) از اشتباهات آن جلوگیری کنند.

۷۴۰ ۴ منطق دانان با بررسی انواع خطاهای ذهن و دسته‌بندی آن‌ها راه‌های جلوگیری از آن را بیان می‌کنند.

منطق علم است نه مجموعه!! و در پی جلوگیری از خطاهای اندیشه می‌باشد. منطق بر آموزش شیوه درست اندیشیدن تأکید می‌کند و نمی‌تواند مانع بروز «تمام» خطاها شود.

۷۴۱ ۱ منطق در وجود آدمی، طبیعی است و انسان بدون دانستن نام این قواعد آن‌ها را در زندگی به کار می‌برد. منطق علمی کاربردی است که تبحر در آن به تمرین و ممارست نیاز دارد و صرف دانستن قواعد آن کافی نیست. منطق همچون سیستم کنترلی است و بیشتر باعث پدید آمدن بنای فکری مستحکم می‌شود و به عنوان ابزاری در خدمت سایر علوم و دانش‌هاست نه ماده و محتوا.

۷۴۲ ۱ منطق نه تنها ما را در تعلیم و تعلم یاری می‌کند تا دچار خطا نشویم بلکه در داد و ستد، فهم مغالطات آگهی‌های تجاری، محیط تحصیلی و تحلیل نشریات مختلف نیز به ما کمک می‌رساند.

۷۴۳ ۳ اغلب آگهی‌های تجاری نوعی استدلال هستند که می‌خواهند مخاطب را به این نتیجه برسانند که فلان کالا را خریداری کند که برای بررسی درستی یا نادرستی آن‌ها به منطق نیازمندیم.

۷۴۴ ۲ منطق ریاضی یکی از شاخه‌های مهم رشته ریاضی به شمار می‌آید نه صرف منطق!

۷۴۵ ۳ به کارگیری علم منطق که به دسته‌بندی و توضیح قواعد ذهن می‌پردازد باعث می‌شود که سریع‌تر و دقیق‌تر بتوانیم عوامل لغزش و خطاهای ذهن را تشخیص دهیم. این اصلی‌ترین علت به کارگیری علم منطق می‌باشد هم‌چنین از استدلال‌آوری و تعریف کردن نه تنها در امور تحصیلی بلکه در «بخشی» از سخنان روزانه‌مان بهره می‌گیریم. (رد گزینه ۴)؛ ضمن آن‌که به کارگیری علم منطق برای فهم فلسفه لازم و ضروری است ولی کافی نیست (رد گزینه ۱) و منطق ما را از سایر علوم، بی‌نیاز نمی‌کند (رد گزینه ۲)

۷۴۶ ۴ هنگامی که از واقعیت داشتن یا عدم واقعیت یک مفهوم صحبت می‌کنیم، در واقع با تصدیق سروکار داریم. از طریق استدلال می‌توانیم از تصدیق‌های معلوم به شناخت تصدیق‌های مجهول دست یابیم.

۷۴۷ ۳ دو حیطة اصلی منطق، تعریف و استدلال می‌باشد که نه تنها در امور تحصیلی بلکه بخشی از سخنان روزانه ما را تشکیل می‌دهند.

۷۴۸ ۳ در تصدیق اوصافی را به چیزی نسبت یا از آن‌ها سلب می‌کنیم.

۷۴۹ ۳ باهوش بودن مانده ← تصور

تصدیق یک جمله خبری است که در آن اوصافی را به چیزی نسبت می‌دهیم یا از آن سلب می‌کنیم نه این‌که خواهش و تمنا کنیم! / شراب حرام است ← تصدیق؛ چون دارای نسبت (فعل) می‌باشد. باقی موارد درست ذکر شده‌اند.

بررسی گزینه‌ها:

۱) تشری شام شب: تصور - باهوش بودن مانده: تصور

۲) نوشتن نمایشنامه: تصور - لطفاً پنجره را ببندید (جمله انشائی)

۳) بلیت الکترونیکی: تصور - ارسطو مبدع علم منطق می‌باشد: تصدیق

۴) شراب حرام است: صدیق - دانش بشری به دو حیطة کلی تقسیم می‌شود: تصدیق

# پاسخنامه جامعه‌شناسی ۱۰

۱۹۷۴ ۲ پیامدهای غیرارادی به اراده افراد انسانی بستگی ندارند. این پیامدها نتیجه طبیعی کنش‌اند. پیامدهای غیرارادی کنش انسان، قطعی است، یعنی حتماً انجام می‌شود. ضمناً واکنش‌ها پیامد ارادی کنش هستند که به اراده شخص مقابل بستگی دارند.

۱۹۷۵ ۱ عاقبت به‌خیری در نتیجه رزق حلال، پیامد غیرارادی کنش و قطعی است. از آن‌جا که رفتار یا گفتار شخص خواب فاقد آگاهی، اراده و هدف است، چنین کنش‌هایی معنادار نیست. قربانی کردن برای غیرخدا هر چند کنشی آگاهانه است، بر اساس آگاهی صحیح نیست. واکنش در دعوا یک پیامد ارادی و وابسته به اراده افراد است، لذا قطعی نیست. ورزشکاری که به دنبال کسب قهرمانی است هدفی را جست‌وجو می‌کند، اما هدف‌داری الزاماً نتیجه‌بخش نیست.

۱۹۷۶ ۲ بلند شدن به احترام معلم ← معنادار بودن، تردید شخص بین دو تصمیم ← ارادی بودن، انجام کار به قصد خاص ← هدف‌دار بودن ۱۹۷۷ ۳ با توجه به این‌که هر کنش آثار و پیامدهایی دارد، انسان باید در انجام کنش و نتایج آن تأمل کند.

۱۹۷۸ ۳ در انجام هر کاری ابتدا باید به نتیجه و عاقبت آن فکر کرد، زیرا پیامدهای ارادی کنش انسان غیرقطعی است و احتمال انجام شدن یا نشدن دارد.

۱۹۷۹ ۱ پیامدهای غیرارادی نتیجه طبیعی کنش هستند. افزایش ضربان قلب اساساً یک امر غیرارادی و قطعی است و تفاوتی در افزایش این ضربان بر اثر هیجان انتخابی یا غیرانتخابی وجود ندارد. ۱۹۸۰ ۳ کنش اجتماعی می‌تواند نسبت به غریبه یا آشنا باشد و تفاوتی در این مورد وجود ندارد.

۱۹۸۱ ۲ جمع شدن افراد برای مشاهده صحنه تصادف کنش اجتماعی است. بی‌تفاوت نبودن نسبت به فرد حادثه‌دیده ارزش اجتماعی است. کمک به فرد حادثه‌دیده هنجار اجتماعی است. حضور پلیس در صحنه برای شناسایی مقصر کنترل اجتماعی است.

۱۹۸۲ ۴ گاهی انسان ظاهراً در عرصه اجتماعی است اما عملاً در عوالم خویش سیر می‌کند. در این حالت، کنشی که در حضور دیگران ولی بدون توجه به آن‌ها صورت می‌گیرد، کنش اجتماعی محسوب نمی‌شود.

۱۹۸۳ ۲ کنش اجتماعی خردترین پدیده اجتماعی است. این کنش با توجه به دیگران و ویژگی‌های آن‌ها صورت می‌گیرد.

۱۹۸۴ ۱ دانش‌آموزان با رعایت حق تقدم وارد کلاس شدند. ← کنش اجتماعی یکی از دانش‌آموزان که بدون صف و باعجله وارد کلاس شده بود، زمین خورد. ← پیامد طبیعی کنش اجتماعی

بعضی از دانش‌آموزان به او خندیدند. ← پیامد ارادی کنش اجتماعی معلم در مورد عدم رعایت مقررات، مطالبی را به دانش‌آموزان گوشزد کرد. ← جامعه‌پذیری

۱۹۸۵ ۴ یاد گرفتن درس ← طبیعی (غیرارادی) و درونی (ج - د) شکست ناشی از تصمیم احساسی ← طبیعی (غیرارادی) و درونی (ج - د) قبولی در امتحان ← ارادی و بیرونی (الف) نشاط پس از ورزش ← طبیعی (غیرارادی) و درونی (ج - د)

۱۹۶۱ ۴ پسر بر اساس اراده و آگاهی شروع به زبان‌درازی می‌کند. هدف‌داری کنش در رابطه با پرسش «چرا چنین کاری کردی؟» مطرح می‌شود. یکی از ویژگی‌های کنش انسان معناداری است که آن را از فعالیت سایر مخلوقات جدا می‌کند. با توجه به ارادی بودن کنش، فعالیت‌های غیرارادی انسان کنش محسوب نمی‌شوند.

۱۹۶۲ ۲ یاد گرفتن درس‌ها پیامد طبیعی و غیرارادی فعالیت اوست و دادن نمره قابل قبول توسط معلم، پیامد ارادی کنش اوست که اولی حتمی و قطعی است و به اراده فرد انسانی وابسته نیست و دومی حتمی و قطعی نیست و احتمالی است.

۱۹۶۳ ۲ نظافت جسم و نشاط روح در اثر وضو و خون‌ریزی هنگام تصادف، پیامدهای غیرارادی محسوب می‌شوند.

۱۹۶۴ ۴ اراده و آگاهی ← انجام کنش انسانی، عدم آگاهی ← عدم انجام کنش، درک صحیح معنای یک کنش ← پاسخ‌گویی مناسب به کنش، هدف‌داری ← پرسیدن چرایی از کنشگران

۱۹۶۵ ۲ بررسی گزینه‌ها: (۱) نادرست - نادرست (۲) نادرست - درست (۳) درست - نادرست (۴) درست - درست

۱۹۶۶ ۳ کنش باید ارادی و هدف‌دار باشد. پس خندیدن به قصد تمسخر نوعی کنش است. اگر انسان آگاهی خود را به کلمات و معانی از دست بدهد، از گفتار باز می‌ماند؛ از این رو فردی که به یک زبان آگاهی ندارد، نمی‌تواند با آن زبان سخن بگوید.

۱۹۶۷ ۲ انجام اختیاری یک کنش نشان‌دهنده ارادی بودن و رعایت ضوابط و تشریفات هنگام انجام یک کنش نشان‌دهنده معناداری آن است.

۱۹۶۸ ۳ کنش انسان ویژگی‌هایی دارد که آن را از فعالیت مخلوقات دیگر متمایز می‌کند. ضمناً کنش همیشه ارادی است.

۱۹۶۹ ۴ پیامدهای غیرارادی کنش انسان، قطعی است؛ یعنی حتماً انجام می‌شود، ولی پیامدهایی که به اراده انسان‌ها وابسته است، احتمالی است؛ یعنی ممکن است انجام بشود یا نشود. آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند. کنش انسان بر خلاف فعالیت سایر مخلوقات معنادار است و انسان‌ها با توجه به معنای کنش خود آن را انجام می‌دهند.

۱۹۷۰ ۴ صورت سؤال و این گزینه به پیامدهای ارادی کنش اشاره دارند. در بقیه گزینه‌ها پیامدهای غیرارادی کنش مطرح شده است.

۱۹۷۱ ۳ علم به تنگ بودن کفش، بیانگر آگاهانه بودن کنش و تاول زدن پا در اثر پوشیدن کفش تنگ، پیامد طبیعی کنش است.

۱۹۷۲ ۱ مورد اول پیامد غیرارادی، مورد دوم پیامد ارادی و مورد سوم پیامد غیرارادی است.

۱۹۷۳ ۱ تمرکز جزء ویژگی‌های ضروری کنش نیست. پرسش «چرا چنین کردی؟» را می‌توان از هر کنشگری پرسید؛ زیرا فعالیت انسان با قصد و هدف خاصی انجام می‌شود. ضمناً کنش به اراده انسان وابسته است، یعنی تا اراده و خواست انسان نباشد، انجام نمی‌شود. با توجه به ارادی بودن کنش، فعالیت‌هایی مانند ضربان قلب، گردش خون و بسته شدن ناخودآگاه چشم در مواجهه با خطر کنش محسوب نمی‌شوند.

# پاسخنامه تاریخ ۱۰

۲۳۱۴ ۴

۲۳۱۵ ۱

۲۳۱۶ ۴ رویدادهای تاریخی دور از دسترس اند و قابل مشاهده نیستند و نمی توان آن ها را به طور مستقیم درک کرد. بلکه باید با استفاده از شواهد و مدارک آن ها را شناخت.

۲۳۱۷ ۱

۲۳۱۸ ۲

۲۳۱۹ ۳ نهادها، جوامع، کشورها و در یک کلام تمدن، پیامد گنش های فردی و جمعی انسان هاست.

۲۳۲۰ ۴

۲۳۲۱ ۲ علت درستی گزینه (۲): زندگی اجتماعی انسان شامل تمامی جنبه های فکری، مذهبی، سیاسی، نظامی، اقتصادی و ... می شود.

۲۳۲۲ ۱

۲۳۲۳ ۲ پس از اختراع خط در حدود ۵ هزار سال پیش، به تدریج توجه انسان به ثبت و نگارش رویدادهای عصر خویش جلب شد.

۲۳۲۴ ۲ علت غلط بودن گزینه (۳): حکومت های سامانیان و صفاریان، مربوط به دوران باستان ایران نیستند و دوران باستان ایران تا پایان سلسله ساسانیان است.

۲۳۲۵ ۴

۲۳۲۶ ۳

۲۳۲۷ ۳ تاریخ نگاری در مفهوم کامل آن، از قرن پنجم پیش از میلاد در یونان باستان و با ظهور مورخ بزرگی مانند هرودت که «پدر تاریخ» لقب گرفت، آغاز شد.

۲۳۲۸ ۲

۲۳۲۹ ۴ بررسی گزینه نادرست: پس از هرودت، دیگر نویسندگان یونانی و سپس رومی، راهی را که او آغازکننده آن بود، ادامه دادند و فن تاریخ نویسی را تکامل بخشیدند.

۲۳۳۰ ۳

۲۳۳۱ ۴

۲۳۳۲ ۴ تا قرن ۱۹ م، مورخان اغلب به تنظیم، ثبت و نگارش وقایع می پرداختند و توجه چندانی به بررسی علل، آثار و نتایج رویدادهای تاریخی نداشتند.

۲۳۳۳ ۳

۲۳۳۴ ۱

۲۳۳۵ ۳ به دنبال تحولات فکری و علمی که در دوره رنسانس (قرن های ۱۶ تا ۱۸ م) در اروپا به وقوع پیوست، به تدریج علم تاریخ نیز متحول شد و شیوه نویسی در تاریخ نگاری پدید آمد. اساس این شیوه بر سنجش دقیق منابع، استناد به اسناد و مدارک معتبر و دوری از داستان پردازی بود.

۲۳۳۶ ۱

۲۳۳۷ ۱

۲۳۳۸ ۲

۲۳۳۹ ۱ برای انتخاب موضوع پژوهش، معیارهایی باید مورد توجه قرار گیرد، مثلاً موضوع تحقیق تازه باشد و تکراری نباشد. هر پژوهش باید مسئله تازه ای را مورد بررسی قرار دهد و نظر جدیدی را ارائه دهد. موضوع تحقیق هم چنین باید دارای اثر و فایده ای باشد. علاوه بر این ها، محقق باید موضوعی را برگزیند که منابع و اطلاعات کافی در مورد آن موجود باشد.

۲۳۴۰ ۲

۲۳۴۱ ۳

۲۳۴۲ ۱ ویژگی هایی که در رابطه با صحت و درستی منابع تاریخی می باشد، مربوط به مرحله شناسایی منابع است.

۲۳۴۳ ۲

۲۳۴۴ ۴

۲۳۴۵ ۳

۲۳۴۶ ۱

۲۳۴۷ ۲ منابع پژوهش تاریخی از نظر درجه اهمیت و اعتبار به دو دسته تقسیم می شوند.

۲۳۴۸ ۲

۲۳۴۹ ۱

۲۳۵۰ ۲ منابع دست اول یا اصلی: به همه آثاری گفته می شود که در زمان وقوع حادثه یا نزدیک ترین زمان به وقوع آن، نوشته شده اند. به عبارت دیگر، نویسندگان این نوع منابع خود ناظر رویدادها بوده اند و یا این که شرح ماجرا را از شاهدان واقعه شنیده اند.

۲۳۵۱ ۴ هر وسیله ای که از گذشته به جای مانده است به عنوان منبع دست اول محسوب می شود.

۲۳۵۲ ۲

۲۳۵۳ ۱

۲۳۵۴ ۲ جست و جوی شواهد و مدارک تاریخی و تحلیل و تفسیر علت ها، آثار و نتایج رویدادها، قوه درک و مهارت اندیشه ورزی را افزایش می دهد.

۲۳۵۵ ۲

۲۳۵۶ ۱

۲۳۵۷ ۲

۲۳۵۸ ۲

۲۳۵۹ ۴

۲۳۶۰ ۲

۲۳۶۱ ۱

۲۳۶۲ ۴

۲۳۶۳ ۳

۲۳۶۴ ۳ انسان در تاریخ نقش اساسی و محوری دارد؛ زمان و مکان دو رکن مهم تاریخ می باشد.

۲۳۶۵ ۱

۲۳۶۶ ۲

۲۳۶۷ ۴

۲۳۶۸ ۱

۲۳۶۹ ۲ مردمان بین النهرین (میان رودان) و مصریان باستان، در تنظیم و تدوین گاه شماری پیشگام بودند.

۲۳۷۰ ۳

۲۳۷۱ ۳ از آن جایی که سال قمری ۳۵۴ شبانه روز و سال خورشیدی ۳۶۵ و یک چهارم شبانه روز است، برای رفع این اختلاف، هر سه سال، یک ماه به سال می افزودند.



# پاسخنامه جغرافی ۱۰

- ۳۲۲۲ ۲ امروزه هدف از مطالعه جغرافیا بهبود زندگی انسان می‌باشد.
- ۳۲۲۳ ۳ مطالعه زیستگاه‌ها، آب و هوا و ... سبب افزایش دانش بشری از محیط پیرامون خود و سایر مکان‌ها است.
- ۳۲۲۴ ۳ هدف انسان از معلوم ساختن ناشناخته‌های جهان بهبود وضعیت زندگی خود انسان است.
- ۳۲۲۵ ۱ سد کریت بزرگ‌ترین سد قوسی جهان می‌باشد که در نزدیکی طیس در خراسان جنوبی واقع شده است.
- ۳۲۲۶ ۴ واژه جغرافیا اولین بار توسط اراتوستن عنوان شد که وی جغرافیا را علم مطالعه زمین به عنوان جایگاه انسان می‌داند.
- ۳۲۲۷ ۱ مورد «ب» نادرست است؛ زیرا GEO به معنای زمین و GRAPHY به معنای ترسیم است. مورد «د» نادرست است؛ زیرا جغرافیا به انسان کمک می‌کند تا با ویژگی‌های طبیعی و انسانی آشنا شود.
- ۳۲۲۸ ۳ جغرافیا با توجه به یافته‌های دیگر علوم به بررسی همه‌جانبه پراکندگی پدیده‌ها می‌پردازد.
- ۳۲۲۹ ۱ زیرشاخه‌های اصلی جغرافیای طبیعی عبارتند از: ژئومورفولوژی، جغرافی خاک‌ها، جغرافیای زیستی، جغرافیای آب‌ها، آب و هواشناسی، زیرشاخه‌های اصلی جغرافیای انسانی عبارتند از: جغرافیای روستایی، شهری جمعیت، رفتاری و فرهنگی، سیاسی، تاریخی و اقتصادی.
- ۳۲۳۰ ۲ تاریخ، علوم سیاسی، اقتصاد، انسان‌شناسی، روان‌شناسی و جامعه‌شناسی، جمعیت‌شناسی، مطالعات شهری، معماری و شهرسازی و مطالعات روستایی از جغرافیای انسانی بهره‌برداری می‌کنند.
- ۳۲۳۱ ۳ زیرمجموعه‌های علوم و فنون جغرافیایی عبارتند از: سنجش از راه دور و GIS، نقشه‌کشی، روش‌های کمی در جغرافیا
- ۳۲۳۲ ۱ جغرافیای زیستی از زیرمجموعه‌های جغرافیای طبیعی است.
- ۳۲۳۳ ۳ هندسه زیرمجموعه نقشه‌کشی - علوم فضایی زیرمجموعه سنجش از دور - آمار و فناوری زیرمجموعه روش‌های کمی در جغرافیا
- ۳۲۳۴ ۴ در جغرافیا از علم زمین‌شناسی در ژئومورفولوژی استفاده می‌شود و خود آن نیز از زیرمجموعه‌های جغرافیای طبیعی می‌باشد.
- ۳۲۳۵ ۲ جغرافیای اقتصادی به چگونگی معیشت انسان در رابطه با محیط زندگی‌شان می‌پردازد.
- ۳۲۳۶ ۳ علم آمار در جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات به جغرافی دان کمک می‌کند.
- ۳۲۳۷ ۳ مهم‌ترین مفاهیم جغرافیا مکان و روابط متقابل انسان با محیط است و دو عامل مهم در علم جغرافیا، انسان و محیط می‌باشد.
- ۳۲۳۸ ۴ پدیده‌ها در مکان‌ها به طور مستمر بر یکدیگر تأثیر می‌گذارند.
- ۳۲۳۹ ۱ در یک مکان پدیده‌ها از یکدیگر تأثیر می‌پذیرند و این موضوع سبب تغییر شکل مکان‌ها می‌شود.
- ۳۲۴۰ ۳ شکل مربوط به عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی می‌باشد که به درک انسان از توان محیط برای رفع نیازها می‌انجامد.
- ۳۲۴۱ ۲ هوش و استعداد انسان سبب می‌شود که انسان در جهت بهره‌مند شدن از محیط استفاده کند.
- ۳۲۴۲ ۲ عملکرد انسان در ارتباط با محیط طبیعی به دو گونه است: ۱- نگاه سودجویانه برای رسیدن به خواسته‌ها ۲- درک توان‌ها و استفاده از منابع برای رفع نیازها
- ۳۲۴۳ ۱ تغییر محیط توسط انسان سبب تبدیل محیط طبیعی به محیط جغرافیایی است.
- ۳۲۴۴ ۳ محیط طبیعی، مجموعه‌ای متعادل است که با ورود انسان زمینه‌های تغییر در آن فراهم می‌شود.
- ۳۲۴۵ ۱ از تعامل محیط طبیعی و محیط انسانی محیط جغرافیایی پدید می‌آید.
- ۳۲۴۶ ۲ منظور از دید ترکیبی مطالعه همه‌جانبه و جامع پدیده‌ها با تمام ویژگی‌های آن در یک مکان است.
- ۳۲۴۷ ۲ زیرا اجزا و عوامل محیط جغرافیایی در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.
- ۳۲۴۸ ۲ مطالعه میزان منابع آب شهر ← جغرافیای آب‌ها، تهیه نقشه شهر ← نقشه‌خوانی
- ۳۲۴۹ ۴ علم جغرافیا با دید همه‌جانبه به بررسی و مطالعه موضوعات مورد نظر می‌پردازد.
- ۳۲۵۰ ۴ جغرافی‌دانان به‌صورت ترکیبی و کل‌نگری موضوعات را مورد بررسی قرار می‌دهند و در این سؤال تنها گزینه‌ای که به‌صورت ترکیبی مورد مطالعه قرار گرفته است مورد (۴) است.
- ۳۲۵۱ ۲ پراکندگی فضایی پدیده‌ها با سؤال «کجا» به معنای محل پراکندگی و «چرا» یعنی علت پراکندگی فضایی پدیده‌ها سر و کار دارد.
- ۳۲۵۲ ۳ «چه چیز؟» در مورد ماهیت یک پدیده سؤال می‌کند.
- ۳۲۵۳ ۱ سؤال «چه کسی» به روابط متقابل انسان و محیط طبیعی می‌پردازد.
- ۳۲۵۴ ۱ «چه چیز» ماهیت هر پدیده را مورد سؤال قرار می‌دهد.
- ۳۲۵۵ ۴ بی‌توجهی به تثبیت خاک از جانب انسان‌ها صورت می‌گیرد. بنابراین سؤال چه کسی صحیح است.
- ۳۲۵۶ ۲ در سؤال «چطور»، سیر تکوین و تحول یک پدیده مورد بررسی قرار می‌گیرد.
- ۳۲۵۷ ۳
- ۳۲۵۸ ۳ در سؤال «چطور» به بررسی سیر تکوین و تحول پدیده می‌پردازد بنابراین در این سؤال کاهش آب دریاچه ارومیه با چطور همخوانی دارد. در سؤال «چه چیز» ماهیت هر پدیده یا مسأله مورد پرسش است بنابراین حفر بی‌رویه چاه‌ها در اطراف دریاچه با چه چیز همخوانی دارد.
- ۳۲۵۹ ۴ حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش مرحله چهارم تحقیق و پژوهش در جغرافیا می‌باشد که مرحله پردازش اطلاعات است.
- ۳۲۶۰ ۳ حس کنجکاوی درباره جهان و مسائل گوناگون آن انسان را وادار به شناخت ناشناخته‌ها می‌کند.
- ۳۲۶۱ ۲ حذف اطلاعات غیرضروری و حفظ اطلاعات مرتبط با پژوهش از مراحل پردازش اطلاعات هستند.

# پاسخنامه فلسفه ۱۱

- ۳۵۸۵ ≡ ۱ بررسی سایر گزینه‌ها:  
 (۲) قانونمند بودن پاسخ‌ها ذکر نشده است.  
 (۳) روش حل مسائل فلسفی تجربی نیست.  
 (۴) پاسخ فیلسوف به حل مسائل فلسفی دقیق است نه تقریبی.
- ۳۵۸۶ ≡ ۲ از همان آغازین روزهای زندگی و حیات فکری انسان، افرادی اهمیت سؤال‌های اساسی را دریافته و با دقت و تأمل فراوان، برای دست‌یابی به پاسخ صحیح تلاش کردند. نتیجه تلاش آنان شکل گرفتن فلسفه بود.
- ۳۵۸۷ ≡ ۲ فلسفه درباره بنیادی‌ترین و نهایی‌ترین مسئله‌ها و موضوعات جهان و انسان بحث می‌کند و همین تفاوت اساسی فلسفه با سایر دانش‌هاست.
- ۳۵۸۸ ≡ ۳ برای حل مسائل فلسفی و ریاضی از روش فکری استفاده می‌شود.  
 بررسی سایر گزینه‌ها:  
 (۱) اشاره به این دارد که فقط بنیادی‌ترین مسئله‌ها تفاوت فلسفه با دیگر علوم است. علاوه بر بنیادی‌ترین مسئله‌ها، استفاده از روش عقلی و فکری نیز جزء ویژگی‌های فلسفه است.
- ۲) سایر موجودات زنده دارای قوه عقل نیستند  
 (۴) اولین قدم در تفکر فلسفی، برخورد با مسئله است.
- ۳۵۸۹ ≡ ۳ فلسفه در مورد حیات یا مرگ بحث نمی‌کند، بلکه در مورد بنیادی‌ترین و نهایی‌ترین مسائل انسان و جهان بحث می‌کند.
- ۳۵۹۰ ≡ ۳ فلسفه معرب کلمه فیلسوفیا به معنای دوستداری دانایی است.
- ۳۵۹۱ ≡ ۳ فیلسوف یعنی دوستدار دانش و سقراط اولین کسی است که این واژه را بر سر زبان‌ها انداخت.
- ۳۵۹۲ ≡ ۴ سوفیست‌ها به وکالت و سخنوری اشتغال داشتند و دغدغه آن‌ها پیروزی بر رقیب بود.
- ۳۵۹۳ ≡ ۳ هدف این گروه پیروزی بر رقیب بود و رویه آن‌ها سبب شده بود که برای حقیقت و واقعیت ارزش و اعتباری قائل نباشند و شاید اولین بار فیثاغورس این لفظ را به کار برده باشد.
- ۳۵۹۴ ≡ ۲ سقراط به سبب تواضع و فروتنی در برابر دانایی و علم و شاید به خاطر هم‌ردیف نشدن با سوفیست‌ها مایل نبود او را سوفسطایی یا دانشمند بخوانند.
- ۳۵۹۵ ≡ ۳ تلاش‌های بشر برای پاسخ قانونمند به سؤال‌های مطرح‌شده موجب ظهور دانشی به نام فلسفه گشته است. به عبارت دیگر دانش فلسفه عهده‌دار بررسی قانونمند این قبیل سؤالات است.
- ۳۵۹۶ ≡ ۴ فلسفه درباره بنیادی‌ترین و نهایی‌ترین مسئله‌ها و موضوعات جهان و انسان بحث می‌کند و همین تفاوت اساسی فلسفه با سایر علوم و دانش‌هاست.
- ۳۵۹۷ ≡ ۳ سؤال فلسفی باید درباره مسائل بنیادین، چرایی و چیستی امور بوده و دارای پاسخ عقلانی باشد.
- ۳۵۹۸ ≡ ۲ در علم اخلاق می‌توان به این پرسش پاسخ داد که چگونه می‌توان صفتی مانند خودکم‌بینی را از بین برد؟ این پرسش مربوط به علم اخلاق می‌شود درحالی‌که پرسش‌های مطرح‌شده در سایر گزینه‌ها همگی پرسش‌های فلسفی هستند.

- ۳۵۷۲ ≡ ۴ فلسفه درباره بنیادی‌ترین و نهایی‌ترین مسئله‌ها و موضوعات جهان و انسان بحث می‌کند و برای حل مسائل فلسفی از روش عقلی و استدلالی استفاده می‌شود.
- ۳۵۷۳ ≡ ۱ انسان از آن هنگامی که به صورت جدی به این پرسش‌ها می‌پردازد و رسیدن به آن‌ها دغدغه خاطر او می‌شود، وارد تفکر فلسفی شده است، حتی اگر کارگر، فیزیک‌دان یا ... باشد؛ به عبارت دیگر تفکر فلسفی لازمه زندگی هر انسانی است.
- ۳۵۷۴ ≡ ۴ مراحل اندیشه‌ورزی: روبه‌رو شدن با مسئله ← طرح سؤال ← تفکر در اندوخته‌ها ← رسیدن به پاسخ
- ۳۵۷۵ ≡ ۲ تلاش‌های بشر برای پاسخ قانونمند به سؤال‌های مطرح‌شده و بنیادی موجب ظهور فلسفه شد.
- ۳۵۷۶ ≡ ۱ گزینه‌های (۱) و (۳) سؤالات علمی و غیربنیادی را مطرح کرده است، اما گزینه‌های (۲) و (۴) اشاره به سؤال‌های بنیادی است که موضوعات جهان و انسان را مطرح نموده است.
- ۳۵۷۷ ≡ ۱ تلاش‌های بشر برای پاسخ قانونمند به سؤالات ویژه موجب ظهور دانشی به نام فلسفه گشته است. به عبارت دیگر دانش فلسفه عهده‌دار بررسی قانونمند پرسش‌های ویژه است.
- ۳۵۷۸ ≡ ۴ فیلسوف کسی است که به صورت قانونمند و تخصصی به پرسش‌های ویژه می‌پردازد.
- ۳۵۷۹ ≡ ۴ گزینه‌های (۱) و (۲) و (۳) مربوط به دانش فلسفه است و با استفاده از روش عقلی و استدلالی می‌توانیم پاسخ آن‌ها را بیابیم، اما گزینه (۴) مربوط به علم شیمی و زیست است و از طریق تجربه و آزمایش حل می‌گردد.
- ۳۵۸۰ ≡ ۲ موارد «الف، ب، د» جزء ویژگی‌های دانش فلسفه است و موارد «ج، ه» مربوط به آثار شیوه زندگی بر پایه فهم فلسفی است.
- ۳۵۸۱ ≡ ۳ پاسخ مسائل فلسفی را نمی‌توان از طریق تجربه به دست آورد ولی تفکر راه درستی است. در گزینه (۳) تجربه شیوه نادرستی برای حل مسائل فلسفی است.
- ۳۵۸۲ ≡ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:  
 (۱) مسائل فلسفی اصلاً از طریق آزمایش و تجربه قابل حل نیستند  
 (۲) درست است که برخی حقایق را با استفاده از حواس، تجربه و آزمایش یا آمار و ارقام می‌توان به دست آورد اما شناخت مسائل فلسفی از این راه‌ها ممکن نیست.  
 (۴) بررسی آماری نظرات دیگران نمی‌تواند در پیدا کردن پاسخ پرسش‌های فلسفی به ما کمک کند.
- ۳۵۸۳ ≡ ۱ برای حل مسائل فلسفی و سیر تفکر آن نیازی به داشتن ابزار نیست و حتی نیازی به آزمایش نیست؛ زیرا باید از راه تعقل، تفکر، تجزیه و تحلیل دانسته‌ها به پاسخ برسیم، نه از طریق آزمایش یا نظر دیگران.
- ۳۵۸۴ ≡ ۲ سقراط به دلیل تواضع و فروتنی در برابر دانایی و علم و شاید (دلیل غیر قطعی) هم‌ردیف نشدن با سوفیست‌ها، مایل نبود او را سوفسطایی یا دانشمند بخوانند.

# پاسخنامه روان‌شناسی ۱۱

۴۴۰۰ ۱ جملاتی که نماد توصیف هستند از ویژگی‌های زیر برخوردار می‌باشند. ۱- قطعی هستند ۲- جمله خبری هستند.

جملاتی که نماد تبیین هستند از ویژگی «جملات سؤالی» برخوردار می‌باشند. ۴۴۰۱ ۱ با توجه به این‌که به مفاهیم هوش و پیشرفت تحصیلی می‌توان عدد داد و آن‌ها را به تعریف عملیاتی تبدیل کرد، پس پیش‌بینی و کنترل گزینه (۱) از گزینه‌های دیگر راحت‌تر می‌باشد.

۴۴۰۲ ۴ از آن‌جا که در علم روان‌شناسی لازم است سایر متغیرهای تأثیرگذار را بشناسیم و کنترل نماییم، پیش‌بینی کردن در این علم از دشواری برخوردار است.

۴۴۰۳ ۱ اهداف علم روان‌شناسی عبارتند از: ۱- توصیف ۲- تبیین ۳- پیش‌بینی ۴- کنترل و تبیین که به بیان چرایی و علل ایجاد یک پدیده اشاره دارد. ۴۴۰۴ ۳ منظور از توصیف، بیان روشن و دقیق مفهوم موردنظر می‌باشد. «افراد باهوش در زندگی موفق‌تر هستند»، بیانگر توصیف رفتار می‌باشد.

۴۴۰۵ ۱ با توجه به این‌که پدر علی دنا دارد و وی در رابطه با این اتمبیل تجربه به‌دست آورده است پس در نظردهی، وی صاحب‌نظر و با صلاحیت می‌باشد.

۴۴۰۷ ۲ شیوه شهودی مبتنی بر درک درونی است. ۴۴۰۸ ۴ در روش خردگرایانه از روش‌های منطقی برای کسب شناخت استفاده می‌شود و مهم‌ترین ویژگی روش شهودی، شخصی و غیرقابل تعمیم بودن آن است.

۴۴۰۹ ۳ فرایند جست‌وجوی با قاعده و منظم برای مشخص کردن یک موقعیت نامعین، بیانگر تعریف روش علمی می‌باشد. ۴۴۱۰ ۲ دانشمندان علوم تجربی بیش از حد به یافته‌های خود اعتماد می‌کنند و منابع دیگر کسب شناخت را نامعتبر می‌دانند.

۴۴۱۱ ۱ دانشمندان زمانی‌که از روش علمی برای بررسی و تحقیق راجع به پدیده‌ای استفاده می‌کنند، به یافته‌های خود در مورد آن پدیده اعتماد افراطی دارند. ۴۴۱۲ ۱ مهم‌ترین تفاوت دانشمند با فرد عادی در برخورد با مسئله در این است که، مواجه دانشمند منظم و قاعده‌مند است.

۴۴۱۳ ۲ روش علمی (آزمایشی) مناسب‌ترین روش برای بررسی متغیرهای مؤثر بر یکدیگر می‌باشد و برای بررسی تأثیر «آموزش مسئولیت‌پذیری» بر «رفتار جامعه‌پسند» بهتر است از این روش استفاده شود.

۴۴۱۴ ۴ روش علمی عبارت است از: «فرایند جست‌وجوی باقاعده و نظام‌دار برای مشخص کردن یک موقعیت نامعین» باید توجه داشت که در روش علمی به رابطه علت و معلولی (علی) بین پدیده‌ها توجه می‌شود.

۴۴۱۵ ۱ منظور از تعریف عملیاتی این است که در روش علمی متغیر موردنظر باید به‌صورت عینی و دقیق تعریف شود.

۴۴۱۷ ۳ تکرارپذیری به معنای رسیدن به جواب یکسان در آزمایش‌های متعدد می‌باشد.

۴۳۸۴ ۳ سؤال «برای درمان بیماری افسردگی کدام دارو مؤثر می‌باشد؟» در حوزه علم روان‌پزشکی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۴۳۸۵ ۲ هر فردی می‌تواند به پرسش‌هایی که در علم روان‌شناسی مطرح می‌شود، پاسخ دهد اما پاسخ‌های دقیق و معتبر باارزش می‌باشند.

۴۳۸۶ ۳ فرایند به جریان یک عمل اشاره دارد. ۴۳۸۷ ۲ نماد، هر چیزی است که جایگزین چیز دیگری می‌شود.

۴۳۸۸ ۳ در روان‌شناسی علمی فرایند ایجاد نظریه به ترتیب عبارت است از: ۱- مسئله ۲- فرضیه ۳- اصول یا قوانین ۴- نظریه

۴۳۹۰ ۳ فرضیه از ویژگی‌های زیر برخوردار می‌باشد: ۱- جمله خبری می‌باشد. ۲- از یک سو در پاسخ به سؤال می‌آید و از سوی دیگر نتایج آن احتمالاً پرسش‌هایی را به دنبال می‌آورد.

۳- خردمندانه بودن فرضیه یعنی پاسخ به سؤال بر اساس حدس و گمان نمی‌باشد و بر اساس روش‌های تجربی متناسب با موضوع انتخاب می‌شود.

۴۳۹۱ ۱ روند تکاملی بیان‌های علمی به شکل زیر می‌باشد: ۱- مسئله ۲- فرضیه ۳- اصل یا قانون ۴- نظریه

۴۳۹۲ ۱ سلسله مراتب ایجاد نظریه: مسئله، فرضیه، اصل یا قانون، نظریه خردمندانه بودن به این معنا می‌باشد که فرضیه بر اساس حدس و گمان نمی‌باشد. ۴۳۹۳ ۳ فرضیه جمله‌ای خبری است که به‌صورت خردمندانه‌ای در پاسخ به سؤال یا مسئله طرح می‌شود. باید توجه داشت که رابطه بین مسئله و فرضیه، رابطه دوسویه است؛ بنابراین فرضیه می‌تواند از یک سو در پاسخ به سؤال باید و از سویی دیگر نیاید و بررسی آن پرسش‌هایی را به دنبال داشته باشد.

مثال مطرح‌شده در سؤال بیانگر مفهوم فرضیه می‌باشد، چرا که حایز ویژگی‌های ذکرشده می‌باشد. ۴۳۹۴ ۱ فرضیه ادعایی است درباره پدیده‌های عالم که می‌خواهد پدیده‌ای را بر اساس روش علمی اثبات کند. فرضیه خردمندانه است، یعنی براساس حدس و گمان نیست.

۴۳۹۵ ۱ مسئله هر بیان استفهامی می‌باشد که مسئله‌ای را مطرح می‌نماید. ۴۳۹۶ ۱ نظریه‌ها با ترکیب اصول و قوانین مختلف به‌دست می‌آیند.

۴۳۹۷ ۲ نظریه‌های علمی از دو سطح صوری و تجربی برخوردار می‌باشند. سطح صوری، ساختار ظاهری و نحوه نوشتن ارکان نظریه را بیان می‌کند. سطح تجربی، به آزمون‌پذیر بودن نظریه اشاره دارد.

۴۳۹۸ ۱ در علوم تجربی با کمک مشاهده و سایر روش‌های دقیق، رابطه بین پدیده‌های طبیعی بررسی می‌شود.

۴۳۹۹ ۴ منظور از توصیف، بیان دقیق و روشن مفهوم موردنظر است و واژه تبیین، به بیان چرایی آن پدیده اشاره دارد. در روان‌شناسی تجربی سعی می‌شود مهم‌ترین علل بروز پدیده، مطالعه شود. وجود بسیاری از پدیده‌های روان‌شناسی تابع علت‌های زیادی است. روان‌شناسی در مقایسه با سایر علوم تجربی، در توصیف و تبیین پدیده‌ها با دشواری‌های زیادی روبه‌رو است.

مهم‌ترین دلیل این دشواری این است که پدیده‌های روان‌شناسی تحت تأثیر علت‌های زیادی هستند.

## پاسخنامه جامعه‌شناسی ۱۱

۴۸۴۷ ۱ - وقتی فردی درباره مسئله خاصی می‌اندیشد ← محدوده فردی و ذهنی

- شیوه زندگی اجتماعی انسان را شکل می‌دهد ← فرهنگ  
- هنگامی که اندیشه خود را به صورت گفتار یا نوشتار بیان می‌کنیم ← محدوده اجتماعی و فرهنگی

۴۸۴۸ ۱ - وقتی فردی درباره موضوعی خاص می‌اندیشد، در محدوده فردی و ذهنی خود قرار دارد ولی هنگامی که اندیشه‌اش را به صورت گفته یا نوشته بیان می‌کند یا بر اساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند، به جهان فرهنگی وارد می‌شود.

۴۸۴۹ ۱ - هر فرهنگی نوعی خاص از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد به همان نوع اجازه ظهور و بروز می‌دهد.  
- فرهنگ محصول آگاهی و عمل مشترک انسان است.

۴۸۵۰ ۳

۴۸۵۱ ۱ - جهان تکوینی مستقل از خواست و اراده انسان است.

دیدگاه اول ← جهان طبیعت را محدود به طبیعت و مقدم بر جهان ذهنی و فرهنگی می‌داند.

دیدگاه سوم ← نگاه قرآن است و به تعامل جهان تکوینی و جهان ذهنی و جهان فرهنگی اشاره دارد.

۴۸۵۲ ۱

جهان تکوینی = محدود به طبیعت / پیامد ← سه جهان داریم:

ذهنی		فرهنگی
طبیعت		تکوینی (از دیدگاه اسلام)
فراطبیعت		

۴۸۵۳ ۲ - جهان فرهنگی بخشی از جهان انسانی است، از بخش اجتماعی جهان انسانی با عنوان جهان فرهنگی و از بخش فردی آن با عنوان جهان ذهنی تعبیر می‌کنند و بدین ترتیب جهان فرهنگی در برابر جهان ذهنی قرار داده می‌شود.

۴۸۵۴ ۴ - اشاره به دیدگاه سوم دارد.

دیدگاه سوم = دیدگاه قرآن ← در این دیدگاه جهان تکوینی فراتر از جهان طبیعی است و دو بخش طبیعی و فوق طبیعی را شامل می‌شود و جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی را مهم و در تعامل با یکدیگر می‌داند. جهان تکوینی بر اساس اراده و مشیت الهی رفتاری حکیمانه با افراد و جوامع انسانی دارد. در این دیدگاه برای فرهنگ و جامعه جایگاه ویژه‌ای قائل است و از زندگی و مرگ امت‌ها سخن می‌گوید. جهان فردی اشخاص را نادیده نمی‌گیرد و بر مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید می‌کند.

۴۸۵۵ ۳ - بررسی سایر گزینه‌ها:

(۱) درست - درست (۲) درست - نادرست (۴) درست - درست

۴۸۳۷ ۳

۴۸۳۸ ۳ - پاسخ متفاوت به پرسش‌های هستی‌شناسی، معرفت‌شناسی و انسان‌شناسی ← باورها، اعتقادات و عقاید (جهان‌های مختلف فرهنگی) متفاوتی را ایجاد می‌کند.

- معرفت‌شناسی ← طرح کردن پرسش‌هایی از قبیل این‌که آیا تنها راه شناخت، حس و تجربه است؟

۴۸۳۹ ۳

جهان انسانی | به دو بخش فردی و اجتماعی تقسیم می‌شود.  
محصول زندگی انسانی است.

- ارزش‌ها و عقاید، روح و شالوده فرهنگ‌ها هستند.

- پرسش هستی‌شناسی ← به پرسش‌هایی از این قبیل: آیا جهان هستی به همین جهان مادی محدود می‌شود؟

۴۸۴۰ ۲ - هر چه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید ← مربوط به جهان انسانی است.

- بخش فردی = بخش ذهنی ← ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی انسان‌ها به این بخش تعلق دارد.

- در هستی‌شناسی پرسش‌هایی از قبیل این‌که «آیا جهان هستی به همین جهان مادی محدود می‌شود یا نه؟»، مطرح می‌شود.

۴۸۴۱ ۳ - هر جهان فرهنگی نوعی خاص از عقاید و خصوصیات ذهنی را در افراد پدید می‌آورد، نه هر جهان ذهنی.

۴۸۴۲ ۱ - بررسی عبارات نادرست: ارزش‌ها، عقاید و باورها ← روح و شالوده فرهنگ است.

- ارزش‌ها، عقاید و باورها ← پاسخ به پرسش‌های اساسی فرهنگ را می‌دهند.

۴۸۴۳ ۱

جهان ذهنی یا بخش فردی جهان انسانی | ابعاد اخلاقی، روانی و ذهنی با دیگران شریک نیستیم

- محصول زندگی انسان است.

جهان انسانی | هر چه با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید.

۴۸۴۴ ۱ - هر آن چه که با اندیشه و عمل انسان پدید می‌آید مربوط به جهان انسانی می‌شود.

- پاسخ‌های متفاوت به پرسش‌های بنیادین منجر به شکل‌گیری جهان‌های فرهنگی مختلف می‌شود،

- از دیدگاه متفکران اسلامی، جهان تکوینی به دو بخش طبیعی و فوق طبیعی تقسیم می‌شود.

- جهان طبیعت بخشی از جهان تکوینی است.

۴۸۴۵ ۱ - بررسی سایر گزینه‌ها: (۲) درست - درست (۳) درست - درست (۴) نادرست - نادرست

۴۸۴۶ ۱ - فرهنگ ← شیوه زندگی انسان‌ها را شکل می‌دهد و خود نیز محصول آگاهی مشترک است.

ابعاد ذهنی، اخلاقی و روانی ← جهان ذهنی جهان انسانی

هویت فرهنگی ← بخش اجتماعی جهان انسانی



# پاسخنامه تاریخ ۱۱

- ۴ ۵۳۳۳ تاریخ بلعمی یک تاریخ عمومی است. تاریخ رویان یک تاریخ محلی است.
- ۲ ۵۳۳۵
- ۱ ۵۳۳۶
- ۴ ۵۳۳۷ تاریخ زندگی پیامبران معمولاً در تاریخ‌های عمومی آورده شده است.
- ۱ ۵۳۳۸
- ۳ ۵۳۳۹
- ۲ ۵۳۴۰
- ۲ ۵۳۴۱ سرودن منظومه‌های حماسی و تاریخی که در ایران پیشینه دیرینه‌ای داشت از دوره مغولان رواج و رونق بسیاری یافت.
- ۱ ۵۳۴۲ «ظفرنامه» و «شاه اسماعیل‌نامه» از نمونه‌های تاریخ‌های منظوم هستند.
- ۱ ۵۳۴۳ سفرنامه‌ها اطلاعات مفیدی از زندگی اجتماعی مردم ایران ارائه می‌کنند که در دیگر منابع کم‌تر دیده می‌شوند.
- ۱ ۵۳۴۴
- ۳ ۵۳۴۵ شاردن، جواهر فروش فرانسوی و پیترو دلاواله ایتالیایی در عصر صفوی به ایران آمدند.
- ۴ ۵۳۴۶
- ۲ ۵۳۴۷ سفرنامه‌ها صرفاً به مسائل انسانی طبیعی یا دوران باستان نمی‌پردازند.
- ۱ ۵۳۴۸
- ۴ ۵۳۴۹
- ۳ ۵۳۵۰ انوری، شاعر دوره سلجوقی در قصیده‌نامه اهل خراسان، به خوبی اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی زمان خود را نقد کرده است.
- ۲ ۵۳۵۱ کتاب‌های سیاست‌نامه‌ای حاوی موضوعاتی درباره شیوه کشورداری و مناسبات حکومت و مردم‌اند. این آثار اطلاعات سودمندی در خصوص چگونگی اداره کشور و تشکیلات و نهادهای اداری، اقتصادی، نظامی و فرهنگی ارائه می‌دهند.
- ۴ ۵۳۵۲
- ۱ ۵۳۵۳
- ۴ ۵۳۵۴ کتاب قابوس‌نامه اثر عنصرالمعالی است.
- ۱ ۵۳۵۵
- ۴ ۵۳۵۶ با ابداع روش‌های جدید علمی در سده‌های اخیر مورخان نیز روش‌ها و ابزارهای جدیدی را برای تشخیص و تعیین اصالت و اعتبار اخبار و منابع تاریخی به خدمت گرفتند.
- ۲ ۵۳۵۷
- ۴ ۵۳۵۸
- ۱ ۵۳۵۹

- ۲ ۵۳۱۶ مورخان برای تحلیل و تفسیر رویدادها از منابع گوناگون استفاده می‌کنند. تاریخ، علمی متکی به روش و قواعد خاص خود است و برای بررسی و تحلیل گذشته از دو منبع اصلی، استفاده می‌کنند: (۱) منابع غیرنوشتاری (۲) مراجع و منابع نوشتاری
- ۴ ۵۳۱۷ محوطه‌ها، آثار و بناهای تاریخی مانند میدان نقش جهان، مسجد گوهرشاد و به طور کلی آثار ساختمانی و معماری نظیر کاخ‌ها، کاروان‌سراها، قلعه‌ها و برج‌ها، زیارتگاه‌ها و ... از مهم‌ترین منابع و مراجع پژوهشی درباره گذشته‌های دور و نزدیک محسوب می‌شوند - سفرنامه‌ها جزو آثار مکتوب (نوشتاری) به حساب می‌آیند.
- ۱ ۵۳۱۸ زیرا به درک اوضاع اقتصادی، سیاسی و نظامی دوران گذشته کمک می‌کند.
- ۳ ۵۳۱۹ انواع پوشاک، جواهرات، ابزارهای کشاورزی، ظروف، وسایل هنری، جنگ افزارها، وسایل خانگی در مجموع تمام دست‌ساخته‌های انسانی بازمانده از گذشته گواه روشنی بر نوع فرهنگ و طرز تفکر و چگونگی عقاید و آداب و رسوم پیشینیان ما هستند.
- ۴ ۵۳۲۰ تاریخ‌نگاری عمومی یکی از شاخه‌های تاریخ‌نگاری در ایران است که از قرن سوم هجری قمری آغاز و تا اواخر عصر قاجار تداوم یافت.
- ۱ ۵۳۲۱ از مهم‌ترین و مشهورترین تاریخ‌های عمومی می‌توان به تاریخ طبری تألیف محمدبن جریر طبری اشاره کرد. تاریخ روضة الصفا فی سیرة الانبیاء و الملوک و الخلفاء تألیف محمدبن خاوند شاه معروف به میرخواند نیز از مهم‌ترین و مشهورترین تاریخ‌های عمومی به زبان فارسی است.
- ۲ ۵۳۲۲
- ۳ ۵۳۲۳ در عهد سامانیان ترجمه و تلخیصی از تاریخ طبری با عنوان تاریخ بلعمی توسط ابوعلی بلعمی انجام گرفت که از کهن‌ترین تاریخ‌های عمومی به زبان فارسی شمرده می‌شود.
- ۱ ۵۳۲۴ از تاریخ‌های عمومی مشهور می‌توان به کتاب جامع التواریخ تألیف خواجه رشیدالدین فضل‌الله همدانی در عهد ایلخانان اشاره کرد. کتاب معروف خواجه نظام‌الملک، سیاست‌نامه است که جزء آداب الملوک می‌باشد.
- ۳ ۵۳۲۵
- ۲ ۵۳۲۶
- ۴ ۵۳۲۷
- ۱ ۵۳۲۸ گزینة (۲) در رابطه با تاریخ عمومی است. کتاب جامع التواریخ از مهم‌ترین منابع تاریخ‌نگاری سبک عمومی است.
- ۴ ۵۳۲۹
- ۴ ۵۳۳۰ تاریخ بیهقی جزو تاریخ‌های سلسله‌ای است.
- ۱ ۵۳۳۱ یکی دیگر از گونه‌های تاریخ‌نگاری که در دوره اسلامی در ایران رواج یافت تاریخ‌های سلسله‌ای بود.
- ۳ ۵۳۳۲ کتاب فارسنامه از جمله کتاب‌های تاریخ محلی است. تاریخ بیهقی در رابطه با سلسله غزنویان است. مؤلف کتاب تاریخ عالم آرای عباسی، اسکندر بیک ترکمان است.

# پاسخنامه جغرافیا ۱۱

۶۳۳۵ ۳ به ترتیب مردم هند پیرو دین‌های هندو، اسلام و مسیحیت می‌باشند.

۶۳۳۶ ۴ با توجه به نقشه پراکندگی نواحی صنعتی جنوب شرقی اروپا توسعه صنعتی کم‌تری نسبت به نواحی دیگر دارد.

۶۳۳۷ ۱ شمال، مرکز و شمال غربی (انگلستان) توسعه صنعتی بیش‌تری نسبت به نواحی دیگر دارند.

۶۳۳۸ ۴ بزرگ‌ترین معبد آکشاردام بوده و در دهلی قرار دارد.

۶۳۳۹ ۴ مهم‌ترین فعالیت‌های مردم در سواحل، تجارت و گردشگری است.

۶۳۴۰ ۱ ناحیه‌بندی یک محیط جغرافیایی یعنی یک محیط را بر اساس معیارهایی به واحدهای کوچک‌تر تقسیم کنیم. به طوری‌که هر واحد با واحدهای مجاور متفاوت باشد.

۶۳۴۱ ۴ استفاده انسان‌ها از شیوه‌ها و ابزارهای متفاوت باعث ایجاد نواحی مختلف و یا تغییر نواحی طبیعی می‌شود.

۶۳۴۲ ۳ بازارهای شناور در شهر بانکوک در کشور تایلند

۶۳۴۳ ۱ ایجاد کارخانه‌های متعدد در امتداد محورهای ارتباطی شهر تهران سبب تبدیل تهران به قطب صنایع مصرفی کشور شده است.

۶۳۴۴ ۲ این نواحی هستند که به فعالیت‌های انسان شکل می‌دهند.

۶۳۴۵ ۲ محدودیت‌ها و موانع محیطی سبب چاره‌اندیشی و ابداع ابزارها توسط انسان‌ها می‌شود.

۶۳۴۶ ۱ امروزه همه نواحی و حتی دورافتاده‌ترین آن‌ها به‌ویژه از نظر اقتصادی تحت تأثیر یکدیگرند و امضاء توافق‌نامه فرهنگی میان ایران و چین ناشی از کنش و رابطه متقابل میان نواحی است.

۶۳۴۷ ۱ با توجه به جمله می‌توان درک کرد که نواحی با یکدیگر رابطه و کنش متقابل دارند.

۶۳۴۸ ۲ حکومت‌ها و تصمیم‌گیری آن‌ها نواحی انسانی و طبیعی را به شدت تحت تأثیر قرار می‌دهند.

۶۳۴۹ ۳ برنامه‌ریزی دولت‌ها می‌تواند در نواحی، سبب حفظ، تغییر یا تخریب نواحی طبیعی و انسانی شود.

۶۳۵۰ ۴ امارات متحده عربی با ساختن جزایر مصنوعی قصد ایجاد محیطی برای تفریح و تجارت دارد.

۶۳۵۱ ۳ ساختن جزایر مصنوعی در امارات سبب آسیب رسیدن به اکوسیستم و آب‌سنگ‌های مرجانی شده است که از تأثیرات تصمیمات سیاسی حکومتی بر نواحی است.

۶۳۵۲ ۱ کشتار مسلمانان توسط فرقه بودایی تندرو با هدف پاک‌سازی قومی صورت می‌گیرد.

۶۳۵۳ ۲ دولت میانمار شهروندان مسلمان این کشور را به رسمیت نمی‌شناسد.

۶۳۵۴ ۴ مسلمانان میانمار به مرزهای کشور بنگلادش مهاجرت کرده‌اند و دولت میانمار نیز ناحیه مسلمان‌نشین را تخریب کرده است.

۶۳۵۵ ۳ عوامل وحدت و همگونی در همه نواحی اعم از انسانی و طبیعی قابل مشاهده است.

۶۳۵۶ ۴ با توجه به تصویر می‌توان کانون ناحیه را محل وحدت و همگونی دانست.

۶۳۱۶ ۲ در ارتباط با مطالعه ناحیه، جغرافی‌دان‌ها به شباهت‌ها و تفاوت‌های مکان‌ها توجه دارند.

۶۳۱۷ ۱ به محلهایی که ویژگی‌های مشابه دارند، ناحیه گفته می‌شود که میان اجزای آن پیوستگی و هماهنگی وجود دارد.

۶۳۱۸ ۱ ناحیه بخشی از سطح زمین است که ویژگی‌های جغرافیایی خاص و مشابهی دارد و با بخش‌های مجاور خود متفاوت است.

۶۳۱۹ ۲ یکی از تفاوت‌های نواحی با یکدیگر، تفاوت نواحی مجاور با یکدیگر است نه تشابه و ویژگی اصلی هر ناحیه وحدت و همگونی نسبی عناصر است.

۶۳۲۰ ۳ از گذشته تاکنون جغرافی‌دان‌ها زمین را به واحدهایی تقسیم می‌کنند که دارای وحدت، تجانس و همگونی باشند.

۶۳۲۱ ۳ جغرافی‌دان‌ها به دنبال وحدت‌یابی میان عناصر مکان‌ها نیستند، بلکه با توجه به تفاوت‌ها ناحیه‌بندی می‌کنند.

۶۳۲۲ ۱ ویژگی ناحیه‌بندی تفاوت هر واحد با واحدهای مجاور است که بر اساس طرز تفکر جغرافی‌دان و شیوه کار او می‌باشد.

۶۳۲۳ ۳ معیارهای جغرافی‌دان برای تعیین یک ناحیه عوامل طبیعی و عوامل انسانی است و یک ناحیه را بر روی نقشه نمایش می‌دهند.

۶۳۲۴ ۴ توزیع فصلی بارش - میانگین بارندگی سالانه - بالاترین میزان بارش روزانه از ویژگی‌های عمده بارش هستند.

۶۳۲۵ ۳ ایران به شش ناحیه بارشی (۱- خزر غربی ۲- خزر شرقی ۳- کردستان ۴- آذربایجان و زاگرس ۵- خراسان شمالی ۶- داخلی) تقسیم شده است که بیش‌ترین بارش در ناحیه خزری غربی و کم‌ترین باران مربوط به ناحیه داخلی می‌باشد.

۶۳۲۶ ۴ ناحیه داخلی ایران بیش‌ترین بارندگی‌اش را در فصل زمستان دارد و ایستگاه اهواز و ایرانشهر نیز مربوط به ناحیه داخلی هستند.

۶۳۲۷ ۴ میانگین سالانه بارش در ناحیه خزری شرقی و کردستان ۵۳۹ میلی‌متر است و کم‌ترین میزان بارندگی در ایران مربوط به ناحیه داخلی با ۱۵۴ میلی‌متر است و بیش‌ترین میزان بارندگی مربوط به ناحیه خزری غربی با ۱۲۶۱ میلی‌متر است و ایستگاه رامسر مربوط به خزر غربی است.

۶۳۲۸ ۱ در کانادا خاک ناحیه توندرا، کرایوزول (خاک یخ بسته) است و خاک حاصلخیز و غنی از مواد آلی و ریشه علفزارها، چرنوزوم است.

۶۳۲۹ ۲ خاک از ملاک‌های طبیعی ناحیه‌بندی است، اما جمعیت از معیارهای انسانی ناحیه‌بندی محسوب می‌شود.

۶۳۳۰ ۴ زیست بوم جزء نواحی طبیعی است که پوشش گیاهی و زندگی جانوری خاصی دارند.

۶۳۳۱ ۱ رنگ پوست و مو از معیارهای انسانی ناحیه‌بندی نیست.

۶۳۳۲ ۴ آشور از اقوام افغان محسوب نمی‌شود.

۶۳۳۳ ۴ به ترتیب قوم هزاره در مرکز، ترکمن در شمال و شمال شرقی و تاجیک در شمال غربی افغانستان ساکن هستند.

۶۳۳۴ ۲ زبان‌های مردم سوئیس غالباً آلمانی، فرانسه، ایتالیایی و رمانش است که از میان این زبان‌ها بیش‌تر مردم به آلمانی صحبت می‌کنند.

## پاسخنامه فلسفه ۱۲

- ۶۸۵۳ ۱ بررسی سایر گزاره‌ها: زیادت وجود بر ماهیت امری ذهنی می‌باشد. چرا که در خارج، یک نوع داریم که حاصل اجتماع وجود و ماهیت می‌باشد.
- ۶۸۵۴ ۳ انسان وجود دارد ← انسان دارنده وجود است. ← بنابراین موضوع محمول نسبت
- ۶۸۵۵ ۳ مفاهیمی که در جایگاه محمول قضایای حقیقی می‌نشینند، وجود نام دارد که در ذهن مغایر با ماهیت می‌باشد، اما در خارج (عالم عینی) متحد با آن می‌باشند.
- ۶۸۵۶ ۴ مصداق ما در خارج دارای وجود و ماهیت متحد و در ذهن، دارای وجود و ماهیت مغایر می‌باشد.
- ۶۸۵۷ ۱ علت وجود اصل مغایرت وجود و ماهیت: اگر این دو مغایرت نداشته باشند صرف شناخت هر ماهیتی باید وجود آن را تصدیق کرد.
- ۶۸۵۸ ۲ فلاسفه غرب از طریق این‌سینا با فلسفه ارسطویی آشنا شدند. عینیت (یکسانی) وجود و ماهیت مردود است ولی زیادت (مغایرت) آن‌ها مقبول است.
- ۶۸۵۹ ۲ موضوع فلسفه هستی یا وجودشناسی است که از آن به مابعدالطبیعه یاد می‌شود. قابل ذکر است که مابعدالطبیعه با ماوراءالطبیعه تفاوت دارد.
- مابعدالطبیعه ← علم به هستی ماوراءالطبیعه ← قسمتی از هستی
- ۶۸۶۰ ۲ نکته: وجود همان هستی و وجودشناسی مابعدالطبیعه است و ماهیت همان چیستی می‌باشد.
- ۶۸۶۱ ۱ موضوع فلسفه وجود است و مسائل پیرامون آن را بررسی می‌کند. مابعدالطبیعه فقط موجودات را از نظر بودن بررسی می‌کند نه چگونه بودن.
- ۶۸۶۲ ۳ معرفت‌شناسی درباره حقیقت علم بحث می‌کند و بخشی از وجودشناسی به معنای عام است.
- ۶۸۶۳ ۳ مباحث اصلی پیرامون وجود عبارت است از: رابطه هستی و چیستی، جهان ممکنات، مفاهیم امکان و ضرورت و امتناع، علت و معلول و رابطه علیت در جهان.
- ۶۸۶۴ ۲ یکی از مباحث اولیه فلسفه تعیین نسبت دو مفهوم هستی و چیستی می‌باشد. دو مفهوم هستی و چیستی هم در کنار هم به کار می‌روند نه در مقابل هم.
- ۶۸۶۵ ۲ پدیده‌هایی که ماهیت دارند اما وجود ندارند، معمولاً امری خیالی هستند و از ذهن شاعر یا نویسنده نشأت گرفته‌اند مثل غول - دیو - ققنوس - سیمرغ - سراب و ...
- ۶۸۶۶ ۲ عامل اشتراک ← وجود (هستی) عامل تمایز ← ماهیت (چیستی)
- ۶۸۶۷ ۳ بررسی سایر گزینه‌های:
- بیت گزینه (۱) مرتبط با جمله نیست. (رد گزینه ۱)
- ماهیت همه پدیده‌ها با وجود آن‌ها در ذهن ما مغایر است. (رد گزینه ۲)
- مثال گزینه (۴) برعکس است؛ یعنی ما به ماهیت ققنوس آگاهی می‌ولی وجود آن، اثبات نشده است. (رد گزینه ۴)

- ۶۸۴۳ ۳ بررسی سایر گزاره‌ها:
- (الف) افراد به محض برخورد با چیزی به وجود آن پی می‌برند، نه به ماهیت آن. (ب) گسترش بحث «مغایرت وجود و ماهیت» موجب مناقشات فراوانی در اروپا شد.
- ۶۸۴۴ ۳ در این گزینه «حمل» نیاز به دلیل ندارد.
- نکته: مفهوم سیمرغ را فرض کنید: اگر وجود عین ماهیت باشد و بالعکس باید صرف تصور ماهیت سیمرغ برای آن قائل به وجود باشیم. حال آن‌که می‌دانیم سیمرغ وجود خارجی ندارد. بنابراین عبارت گزینه (۴) درست است.
- ۶۸۴۵ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها:
- (۱) هستی و چیستی دو جنبه یک چیزند و به این معنا نیست که آن‌ها دو جزء از یک چیزند و با هم ترکیب شده‌اند.
- (۲) وجه مشترک تمام موجودات، همان موجود بودن می‌باشد و نمی‌توان گفت موجودات وجه مشترک ندارند.
- (۳) انسان می‌خواهد از چیستی موجودات آگاه بشود، هر چند این آگاهی کامل نباشد.
- ۶۸۴۶ ۱
- ۶۸۴۷ ۳ بررسی گزینه‌ها:
- تمام ابیات اشاره به صرف آفرینش (هستی) موجودات دارند. مفهوم بیت اول هم همان آفرینش می‌باشد، چرا که قداما معتقد بودند تمام آفرینش از یک نقطه و سپس یک خط به وجود آمده است.
- در گزینه (۳) شاعر با تشبیهی که میان سنگ و سیه‌دل برقرار کرده می‌خواهد ویژگی این نوع انسان‌ها را به ما نشان دهد که پندپذیر نیستند. ← آوردن ویژگی، اشاره دقیقی به ماهیت و چیستی دارد.
- ۶۸۴۸ ۱ موضوع دانش فلسفه، وجود و مسائل پیرامون وجود است. شاعر ضمن اشاره به خطرات راه، به دنبال منصرف کردن مخاطب از جست‌وجو درباره عالم وجود (موضوع دانش فلسفه) می‌باشد.
- بررسی سایر گزینه‌ها:
- در گزینه‌های (۲) و (۳) صحبت از انتخاب اشتباه هدف یا کوششی انجام ندادن برای آن است. در گزینه (۴) ارتباط معنایی با صورت سؤال وجود ندارد.
- ۶۸۴۹ ۲ انسان در مواجهه با هر چیزی، به هر دو جنبه آن (وجود و ماهیت) توجه می‌کند.
- ۶۸۵۰ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها:
- (۱) بین مرغ آتش‌خوار و وجود یک رابطه امکانی برقرار است. (یعنی مفهوم اول، می‌تواند موجود باشد یا نباشد)
- (۲) برعکس این عبارت صدق می‌کند.
- (۴) آکوئیناس، نفی‌کننده جدایی وجود ماهیت نیست، بلکه خود معتقد به مفارقت وجود و ماهیت می‌باشد.
- ۶۸۵۱ ۴ در گزینه (۱) و (۲) صرفاً به وجود خدا و آفریننده اشاره شده است.
- ۶۸۵۲ ۲ یکی از اساسی‌ترین عقاید فلاسفه در تفکر اسلامی، فرق وجود و ماهیت می‌باشد. آکوئیناس که با فلسفه این‌سینا بود این نظر را در اروپا گسترش داد و موجب مناقشات فراوان شد.

# پاسخنامه جامعه‌شناسی ۱۲

۷۸۵۸ ۲ جهان‌های اجتماعی مختلف بر اساس هویت فرهنگی خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند؛ مثلاً جهان متجدد، بر اساس هویت دنیوی خود، فقط علم تجربی را دانش علمی می‌داند و علوم عقلانی و وحیانی را علم محسوب نمی‌کند. اگر چنین رویکردی به جوامع دیگر که علاوه بر علم تجربی، علوم عقلانی و وحیانی را نیز معتبر می‌دانند، سرایت کند در ذخیره دانش آن جوامع تعارضاتی پدید می‌آید. در چنین شرایطی، ارتباط دو سویه دانش عمومی و دانش علمی قطع می‌شود و دانش علمی از رشد و رونق لازم بازمی‌ماند.

۷۸۵۹ ۱ - تعارضی که در ذخیره دانشی جوامع پدید می‌آید ← ارتباط دو سویه دانش عمومی و علمی گسسته می‌شود.

- روش تجربی در جوامعی که روش‌های عقلانی و وحیانی را معتبر می‌دانند رسوخ کند ← تعارضاتی را در ذخیره دانشی آن جوامع پدید می‌آورد.

- دانش عمومی یا دانش زندگی زمینه لازم برای گسترش و توسعه دانش علمی به‌وجود می‌آورد.

۷۸۶۰ ۱ - ورود به جهان اجتماعی جدید باعث می‌شود ←

← شریک شدن با دیگران در مجموعه‌ای از شناخت‌ها

← ایجاد مسائل و مشکلاتی در شناخت عمومی

- پیدایش تعارض بین دانش عمومی و دانش علمی زمانی اتفاق می‌افتد ← ورود دانش جدید به دانش علمی

- در اغلب موارد از اهمیت دانش عمومی غافل هستیم و بدون اندیشیدن از آن استفاده می‌کنیم.

۷۸۶۱ ۴ تلاش‌های علمی عالمان به تدریج به ذخیره دانش علمی جامعه می‌افزاید و نیز دانش عمومی را غنی‌تر می‌کند.

۷۸۶۲ ۴ بررسی عبارت نادرست: الف) تلاش عالمان به تدریج بر ذخیره دانش علمی جامعه می‌افزاید و دانش عمومی را غنی‌تر می‌کند.

۷۸۶۳ ۲ دانش علمی ← به دنبال بررسی آسیب‌ها و اشکالات شناخت عمومی است. دانش عمومی ← گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی ماست.

۷۸۶۴ ۳ ب) به دنبال کشف واقعیت هست.

ج) در گشودن مرزهای دانش علمی به روی جهانیان مشارکت داشته باشد.

۷۸۶۵ ۴ علوم انسانی و علوم اجتماعی را فقط در صورتی که از روش تجربی استفاده کنند، علم تلقی می‌کردند.

۷۸۶۶ ۴ در این رویکرد، دانش عمومی، دانش حاصل از زندگی اجتماعی است و از راه جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی به‌دست می‌آید و دانش علمی مستقل از دانش عمومی و هیچ ارتباطی با هم ندارند و دانش علمی محدود به روش غربی می‌شود و با علوم فراتجربی (وحیانی و عقلانی) ارتباط ندارد.

۷۸۶۷ ۴ بررسی گزینه‌ها:

(۱) نادرست - درست - درست (۲) نادرست - نادرست - نادرست  
(۳) درست - درست - نادرست

۷۸۶۸ ۲ بررسی گزینه‌ها:

(۱) نادرست - درست - نادرست (۳) درست - نادرست - درست  
(۴) درست - درست - نادرست

۷۸۶۹ ۳ همه کنش‌های اجتماعی انسان با آگاهی و دانش عمومی صورت می‌گیرد.

۷۸۴۹ ۲ کنش‌های روزمره از قبیل خرید و احوال‌پرسی و ... کنش‌هایی هستند که با آگاهی و با استفاده از دانش عمومی یا دانش حاصل از زندگی صورت می‌گیرد، ولی از اهمیت و نقش آن غافل هستیم و هم‌چنین ما درباره دانش عمومی کم‌تر می‌اندیشیم؛ بیش‌تر از آن استفاده می‌کنیم.

۷۸۵۰ ۳

مفاهیم	توضیحات
ذخیره دانشی	هر آنچه فرد بر اساس تجربه‌های فردی و اجتماعی و ... می‌آموزد.
دانش عمومی	مجموعه آگاهی و دانشی که با دیگران سهیم هستیم.
دانش علمی	به دنبال حل مشکلات زندگی است.

۷۸۵۱ ۲ دانش عمومی، گسترده‌ترین بخش از ذخیره دانشی یا ذخیره آگاهی ما را شکل می‌دهد و همان دانش حاصل از زندگی است.

۷۸۵۲ ۲ دانش عمومی: مجموعه آگاهی و دانش‌هایی که در آن‌ها با دیگران سهیم و شریک هستیم.

ذخیره دانشی: هر فرد، گروه، قوم و امتی از تجربیاتی برخوردار است که راهنمای زندگی آن‌ها است.

دانش علمی: قدرت حراست و دفاع از حقایق موجود برای شناخت عمومی را برای ما فراهم می‌کند.

۷۸۵۳ ۲ بررسی عبارات نادرست:

(۲) دانش عمومی دانشی است که بیش‌تر از آن استفاده می‌کنیم و با آگاهی صورت می‌گیرد و کم‌تر درباره آن می‌اندیشیم و از اهمیت نقش آن غافل هستیم.

(۳) دانش عمومی، مجموعه‌ای از آگاهی‌ها و دانش‌هایی است که با دیگران سهیم هستیم نه دانش علمی.

بررسی گزینه‌ها: (۱) درست - درست (۲) درست - نادرست (۳) نادرست - درست (۴) درست - درست

۷۸۵۴ ۲ د) دانش عمومی یا دانش حاصل از زندگی در تعامل با دیگران حاصل می‌شود.

۷۸۵۵ ۳ الف) نادرست است ← دانش عمومی گسترده‌ترین بخش ذخیره دانشی است.

ب) نادرست است ← جامعه و فرهنگ، دانش عمومی یا دانش زندگی را در اختیار ما قرار می‌دهند.

۷۸۵۶ ۳ اعضای جامعه برای حل این تعارض، تلاش می‌کنند. حل تعارض، گاه با دست برداشتن از بخشی از ذخیره دانش به نفع بخشی دیگر و گاه با طرح ایده‌های جدید ایجاد می‌شود.

۷۸۵۷ ۲ دانش عمومی بخشی از ذخیره دانشی است که برای انسان مثل هوا می‌ماند و بدون آن زندگی دچار مشکل می‌شود - پیدایش تعارضاتی میان دانش عمومی و دانش علمی باعث می‌شود که از بخشی از ذخیره دانش به نفع دیگری دست برداشته شود. اندیشه در مسائل دانش عمومی باعث به‌وجود آمدن دانش علمی می‌شود.



## پاسخنامه تاریخ ۱۲

۸۱۵۳ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها: (۱) امیرکبیر در حمام فین کاشان کشته شد. (۲) امیرکبیر به دستور ناصرالدین شاه کشته شد. (۳) حاج ابراهیم کلانتر صدراعظم فتحعلی شاه بود و او سال‌ها قبل از امیر کشته شده بود.

۸۱۵۴ ۳

۸۱۵۵ ۲

۸۱۵۶ ۱

۸۱۵۷ ۴ تاریخ‌نگاران جدید تلاش می‌کردند از نتایج تحقیقات علمی چون باستان‌شناسی، زبان‌شناسی، جغرافیا، جامعه‌شناسی و اسطوره‌شناسی در مطالعه تاریخ بهره‌مند شوند.

۸۱۵۸ ۳

۸۱۵۹ ۲ بررسی گزینه‌ها: (۱) در تاریخ‌نگاری معاصر، مورخ وقایع را شرح و تفسیر می‌کند. (۳) در تاریخ‌نویسی سنتی تنها به پادشاه و دربار پرداخته می‌شد.

۸۱۶۰ ۱

۸۱۶۱ ۲

۸۱۶۲ ۱

۸۱۶۳ ۴

۸۱۶۴ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها: (۱) حسن پیرنیا: سیاستمدار، تاریخ‌نگار و مؤلف تاریخ ایران باستان در سه جلد (۲) عباس اقبال آشتیانی ادیب، مورخ، استاد دانشگاه و نویسنده آثاری مانند تاریخ مفصل ایران از صدر اسلام تا انقراض قاجاریه، تاریخ مغول و خاندان نوبختی (۳) نصرالله فلسفی: مورخ، ادیب، مترجم و نویسنده آثاری چون تألیف زندگانی شاه‌عباس اول در پنج جلد (۴) ۸۱۶۵ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها: (۱) تاریخ مشروطه ایران اثر احمد کسروی است. (۲) زندگانی شاه‌عباس اول اثر نصرالله فلسفی است. (۴) تاریخ کرمان اثر محمد ابراهیم باستانی پاریزی است.

۸۱۶۶ ۲ بررسی گزینه‌ها: (۱) بناها، کاخ‌ها و آرامگاه‌ها جزو منابع غیرمنقول می‌باشند. (۳) تقسیم‌بندی حقیقی و حقوقی نادرست است.

۸۱۶۷ ۱

۸۱۶۸ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها: (۱) تاریخ کامل ایران نوشته سرجان ملکم است. (۲) تاریخ منتظم ناصری نوشته محمدحسن خان اعتمادالسلطنه است. تاریخ ایران نوشته سرپرسی سایکس است. (۳) تاریخ نو نوشته جهانگیرمیرزا است.

۸۱۶۹ ۳

۸۱۷۰ ۱ خاطرات سیاسی میرزا علی‌خان امین‌الدوله، روزنامه خاطرات اعتمادالسلطنه، خاطرات تاج‌السلطنه (دختر ناصرالدین شاه) مربوط به عصر قاجار هستند.

۸۱۷۱ ۲

۸۱۷۲ ۴

۸۱۷۳ ۳

۸۱۷۴ ۲

۸۱۷۵ ۱

۸۱۲۷ ۱ بررسی سایر گزینه‌ها: (۲) شناخت تحولات تاریخی، تنها با منابع مکتوب امکان‌پذیر نیست. (۳) شناخت تحولات تاریخی، تنها با منابع منقول امکان‌پذیر نیست. (۴) برای شناخت تاریخ معاصر نیاز به شناخت تحولات تاریخ‌نگاری و منابع پژوهش تاریخی داریم.

۸۱۲۸ ۲

۸۱۲۹ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها: (۱) مورخان سنتی فقط وقایع را بازگو می‌کردند و به دنبال ریشه‌یابی نبودند. (۲) مورخان سنتی اغلب از نقالان و مجلس‌نویسان بودند. (۴) مورخان سنتی به زندگی عامه مردم توجه نمی‌کردند.

۸۱۳۰ ۴

۸۱۳۱ ۳ توجه به زندگی عامه مردم به جای زندگی پادشاهان و رجال سیاسی و تمرکز بر تجزیه و تحلیل کردن رویدادهای تاریخی از ویژگی‌های تاریخ‌نویسی مدرن است.

۸۱۳۲ ۱

۸۱۳۳ ۱

۸۱۳۴ ۳ علت نادرستی سایر گزینه‌ها: (۱) کتاب دُره نادره در رابطه با فتوحات نادرشاه است. (۲) میرزا مهدی خان استرآبادی، نویسنده کتاب‌های جهانگشای نادری و دُره نادره است. (۴) میرزا مهدی خان استرآبادی، مورخ دربار نادرشاه افشار است.

۸۱۳۵ ۲

۸۱۳۶ ۴

۸۱۳۷ ۲

۸۱۳۸ ۳ بررسی سایر گزینه‌ها: (۱) اولین روزنامه ایران کاغذ اخبار است و به زمان محمدشاه بازمی‌گردد. (۲) شکست ایران از روسیه، مربوط به زمان فتحعلی شاه می‌باشد. (۴) شکل‌گیری دانشگاه جندی‌شاپور مربوط به دوران باستان است.

۸۱۳۹ ۴

۸۱۴۰ ۱

۸۱۴۱ ۳

۸۱۴۲ ۲

۸۱۴۳ ۴

۸۱۴۴ ۲

۸۱۴۵ ۳

۸۱۴۶ ۱

۸۱۴۷ ۳ نکته: انتقاد به تاریخ‌نویسی سنتی در عصر قاجار شکل گرفت. (۲) ۸۱۴۸ ۴ بررسی سایر گزینه‌ها: (۱) کتاب مروج الذهب اثر مسعودی است. (۲) نویسنده کتاب حقایق الاخبار، میرزا محمدجعفر خورموجی است.

۸۱۴۹ ۳

۸۱۵۰ ۱

۸۱۵۱ ۲

۸۱۵۲ ۱

## پاسخنامه جغرافیا ۱۲

۱۸۹۸۹ ۴ امروزه تفاوت شهر و روستا میان همهٔ جوامع شناسایی شده است اما جنس مصالح و محیط مسکونی شهر و روستاها یکسان شده است. ۱۸۹۹۰ ۱ مورد «ب» نادرست است؛ زیرا خدمات و تسهیلات در روستاها کم‌تر است. مورد «د» نادرست است؛ زیرا در شهرها وابستگی اجتماعی و همکاری افراد کم‌تر به چشم می‌خورد. مورد «و» نادرست است؛ زیرا در شهرها فعالیت‌های متنوع در فضای محدودتری صورت می‌گیرند.

۱۸۹۹۱ ۴ متداول‌ترین ملاک تشخیص شهر و روستا ملاک جمعیتی است. به طور کلی، شهرها از روستاها پرجمعیت‌ترند و تراکم جمعیت نیز در آن‌ها بیشتر است. هم‌چنین در اغلب سکونتگاه‌های روستایی، درصد بیش‌تری از جمعیت فعال در بخش کشاورزی فعالیت می‌کنند اما در شهرها بیش‌تر در بخش صنعتی و خدماتی مشغول به کارند.

۱۸۹۹۲ ۳ منظور از سلسله‌مراتب سکونتگاه‌ها، رتبه‌بندی آن‌ها براساس اهمیت است و به این منظور آن‌ها را براساس میزان جمعیت و عملکرد طبقه‌بندی می‌کنند.

۱۸۹۹۳ ۳ در اروپا به دهی که دارای کلیسا نباشد، هاملت گفته می‌شود. هاملت، کوچک‌ترین سکونتگاه در جامعهٔ اروپایی است و ممکن است در آن صندوق پست وجود داشته باشد.

۱۸۹۹۵ ۲ گزینه‌های (۴) و (۱) نادرست هستند؛ زیرا روستا از مزرعه و مکان مستقل کوچک‌تر می‌باشد. گزینهٔ (۳) نادرست است؛ زیرا پرجمعیت‌ترین مکان‌ها کلان‌شهر می‌باشد.

۱۸۹۹۶ ۱ در ایران به ترتیب عملکرد مادرشهر ← منطقه‌ای، شهر متوسط بزرگ ← ناحیه‌ای، روستاشهر ← بخش، بازارشهر ← دهستان، شهر متوسط کوچک ← شهرستان، کلان‌شهر ← مادرشهر ملی می‌باشد.

۱۸۹۹۷ ۳ گزینه‌های (۴) و (۱) نادرست هستند؛ زیرا در رتبه‌بندی سکونتگاه‌ها سازمان‌های بین‌المللی نقشی ندارند. گزینهٔ (۲) نادرست است. زیرا جمعیت بیش‌تر و ارائهٔ خدمات متنوع‌تر است.

۱۸۹۹۸ ۴ موارد (۳) و (۱) نادرست است؛ زیرا در تعریف آستانهٔ نفوذ حداقل جمعیت مدنظر می‌باشد. گزینهٔ (۴) نادرست است. زیرا در دامنهٔ نفوذ بیش‌ترین مسافت طی شده توسط افراد مورد نظر می‌باشد.

۹۰۰۰ ۱ روستا → C شهر کوچک → B شهر بزرگ → A ۹۰۰۱ ۴ گزینهٔ «ب» نادرست است؛ زیرا در قرن‌های ۲۰ و ۲۱ افزایش شهرنشینی وجود دارد. گزینهٔ «ج» نادرست است؛ زیرا سرعت شهرنشینی در آسیا و آفریقا بیش‌تر است.

۹۰۰۲ ۳

نواحی	امریکای شمالی	امریکای لاتین و کارائیب	اروپا - اقیانوسیه	آسیا	آفریقا
درصد	۸۱/۵ درصد	۷۹/۵ درصد	۷۳/۵ - ۷۰ درصد	۴۷/۵ درصد	۴۰ درصد

۱۸۹۷۷ ۱ آغاز مطالعه در رابطه با یک سکونتگاه روستایی و شهری شناخت مقر (مکان، جایگاه) و موقعیت یک سکونتگاه بر روی زمین می‌باشد و پس از آن شناخت وضعیت آب و هوایی و وضعیت زمین ساختی و ... اهمیت می‌یابند. ۱۸۹۷۸ ۲ موارد (۴) و (۱) نادرست است؛ زیرا موقعیت نسبی نیست بلکه مکان اصلی است. گزینهٔ (۳) نادرست است؛ زیرا مکان دقیق یک سکونتگاه بر روی زمین است و با عوامل سازنده کاری ندارد.

۱۸۹۷۹ ۳ موارد (۴) و (۲) نادرست است؛ زیرا انسان مکان را بر حسب نیاز خود انتخاب می‌کند و چندان به اختیار نیست. گزینهٔ (۱) نادرست است؛ زیرا هستهٔ اولیهٔ یک شهر یا روستا از آن جاگسترش می‌یابد و ارتباطی با ترک سرزمین ندارد. ۱۸۹۸۰ ۳ گزینه‌های (۴) و (۱) نادرست است؛ زیرا عامل استقرار جمعیت در یک مکان عامل طبیعی است. گزینهٔ (۲) نادرست است؛ زیرا تمدن‌های اولیه مانند سومر، ایلام، مصر و ... در کنار رودها به وجود آمده‌اند.

۱۸۹۸۱ ۴ گزینه‌های (۳) و (۲) نادرست است؛ زیرا نخستین شهرها بیش از چهار هزار سال پیش به وجود آمدند. گزینهٔ (۱) نادرست است؛ زیرا احداث جاده‌ها رونق کشاورزی و ابداع وسایل کشاورزی در درجهٔ بعدی ایجاد شهرها و روستاها بوده‌اند.

۱۸۹۸۲ ۱ عوامل سیاسی و تصمیمات حکومتی، دسترسی به راه‌های تجاری و عوامل دفاعی و نظامی می‌توانند باعث ایجاد سکونتگاه در همهٔ نواحی شود و عواملی مانند قلعه‌های دفاعی، دسترسی به آب و بازارهای محلی و فرارگیری در تقاطع راه‌ها مهم‌ترین عوامل ایجاد روستاها و شهرها در ایران هستند.

۱۸۹۸۳ ۲ گزینه‌های (۴)، (۳) و (۱) در ایجاد شهرها و گسترش آن‌ها تأثیرگذار هستند. اما برای ایجاد شهر رشت و گسترش آن، بازار و مکان تجارت محصولات کشاورزی و ابریشم با نواحی اطراف مؤثر بوده است.

۱۸۹۸۴ ۴ با توجه به حمله‌های مغولان به آسیای غربی و نفوذ به قارهٔ اروپا در مجارستان، چنین قلعه‌هایی بنا شد.

۱۸۹۸۵ ۲ گزینه‌های (۴) و (۱) نادرست است؛ زیرا موقعیت یک سکونتگاه نسبت به پدیده‌های طبیعی است و نه موقعیت ریاضی. گزینهٔ (۳) نادرست است؛ زیرا موقعیت یک سکونتگاه در سطح ناحیه سنجیده می‌شود و نه در سطح منطقه یا کشور.

۱۸۹۸۶ ۳ مورد «ج» نادرست است؛ زیرا رویدادهای سیاسی یا تغییر آب و هوا در موقعیت و اعتبار یا انتقال یک سکونتگاه نقش دارد. مورد «د» نادرست است؛ زیرا شهر اهواز در محل تقاطع راه‌های آبی، جاده‌ای و راه‌آهن قرار گرفته است و نقش ارتباطی و حوزهٔ نفوذ گسترده‌ای دارد.

۱۸۹۸۷ ۴ مورد «ب» نادرست است؛ زیرا برای نشان دادن مقر شهرها از نقشه‌های بزرگ مقیاس استفاده می‌شود. مورد «د» نادرست است؛ زیرا برای نشان دادن موقعیت شهرها از نقشه‌های کوچک مقیاس استفاده می‌شود.

۱۸۹۸۸ ۲ فعالیت‌های اقتصادی مهم‌ترین ملاک تفاوت میان شهر و روستا می‌باشد و هم‌چنین امروزه در تمام دنیا یکی از تفاوت‌های میان شهر و روستا که متداول نیز شده است، ملاک جمعیت می‌باشد.

# پاسخ تست‌های کنکور ۱۳۹۹

۲۷۳

الف)  $\frac{1}{3} \times (\text{تولید ناخالص داخلی}) = \text{استهلاک سرمایه ثابت}$

میلیون ریال  $384 = \frac{1}{3} \times 10152 = \text{استهلاک}$

ج) استهلاک - تولید ناخالص داخلی = تولید خالص داخلی

خالص داخلی  $768 = 10152 - 384$

جمعیت کشور  $\div$  تولید خالص داخلی = تولید خالص داخلی سرانه

د) تولید خالص داخلی سرانه  $381/4 = 768 \div 20$  ریال

نکته: در این سؤال اگر قسمت (ب) و (ج) را منهای هم کنیم باید برابر با استهلاک شود، این شرط تنها در گزینه (۳) می‌باشد. پس از راه اختلاف ناخالص و خالص می‌توانیم جواب این سؤال را بدون محاسبات کلی به دست آوریم.

۹۲۸۵ الف) با تشویق مردم به پس انداز و به کارگیری پس اندازها در

فعالیت‌های مفید اقتصادی در کاهش نرخ تورم مؤثر است.

ب) این اصل مربوط به حقوق اقتصادی شهروندی است  $\leftarrow$  اصل ۴۷ قانون اساسی

ج) برای به دست آوردن نرخ استهلاک اگر عمر را داشته باشیم، می‌توانیم از فرمول زیر استفاده کنیم:

عمر مفید  $\div 100 = \text{نرخ استهلاک}$

$100 \div 20 = 5$

هزینه استهلاک  $\leftarrow$  هزینه‌های جایگزینی سرمایه می‌باشد و باید از تولید کل کم کنیم.

د) طبق اصل ۴۴ قانون اساسی، بخش دولتی شامل کلیه صنایع بزرگ، صنایع مادر، بازرگانی خارجی، معادن و ... است که به صورت مالکیت عمومی و در اختیار دولت است.

۹۲۸۶ الف) (از روی قسمت الف و د)

الف) قیمت خدمات سرمایه در ردیف (۱) آمده است. سودی که به سرمایه تعلق می‌گیرد، اجاره‌بها به صاحبان املاک و مستغلات تعلق می‌گیرد. یعنی ردیف (۶)

ب) درآمد ملی جمع تمام درآمدهاست.

درآمد صاحبان سرمایه  $\leftarrow 9897$

مجموع درآمد

ردیف‌های ۱ و ۶

درآمد صاحبان مشاغل آزاد میلیارد ریال  $\leftarrow 6251 = \frac{1}{3} \times (9897 + 8856)$

سود شرکت میلیارد ریال  $\leftarrow 6598 = 9897 \times \frac{2}{3}$

$6442 \leftarrow$

دستمزد

درآمد حقوق‌بگیران  $\leftarrow 3059/6 = (8856 + 6442) \times \frac{1}{5}$

درآمد املاک و مستغلات  $\leftarrow 8856$

جمع تمام درآمدها میلیارد ریال  $\leftarrow 41103/6$

ج)  $\frac{\text{درآمد ملی}}{\text{جمعیت کشور}} = \frac{41103/6}{5} = 8220/72$

د) مفهوم سرانه عبارت است از سهم هر فرد از میزان تولید یا درآمد آن جامعه

۹۲۸۷ الف) اصل ۴۴ قانون اساسی  $\leftarrow$  «نظام اقتصادی به ترتیب

بر پایه سه بخش دولتی، تعاونی و خصوصی با برنامه‌ریزی منظم و صحیح

استوار است.»

۹۲۸۱ الف) در اقتصاد اسلامی عوامل انسانی هم می‌تواند «صاحب

تولید» شود و هم می‌تواند دستمزد بگیرد و در سود و زیان شریک نشود. - سرمایه مالی «پول» نمی‌تواند مانند سرمایه فیزیکی «تراکتور» اجاره بگیرد؛ چرا که ربا محسوب می‌شود و ربا در اسلام حرام است.

ب) اشتغال کامل نیروی کار به معنای صفر بودن نرخ بیکاری نیست. برخی افراد حاضر به کار نیستند (بیکاری داوطلبانه) و برخی دیگر نیز در حال جابه‌جایی از کاری به کار دیگر (بیکاری اصطلاحی) هستند.

ج) بانک‌ها درآمد خود را از طریق سرمایه‌گذاری مستقیم در طرح‌های تولیدی عمرانی کسب می‌کنند. علاوه بر این تحت بازده عقد اسلامی مجاز نیز می‌توانند به اشخاص تسهیلات مالی اعطا کنند و از این طریق به طور غیرمستقیم در سرمایه‌گذاری‌ها شرکت جویند.

۹۲۸۲ الف)

درآمد سالانه  $\leftarrow 2,640,000,000 = 2200 \times 1,200,000$

حقوق سالانه  $\leftarrow 153,000,000 = 850,000 \times 15 \times 12$

اجاره سالانه  $\leftarrow 144,000,000 = 12,000,000 \times \frac{12}{\text{تعداد ماه‌های سال}}$

مواد سالانه  $\leftarrow 185,000,000$

استهلاک سالانه  $\leftarrow 45,900,000 = 153,000,000 \times \frac{3}{100}$

جمع هزینه‌های سالانه  $\leftarrow 527,900,000$

(زیان) سود = هزینه - درآمد

سود سالانه  $\leftarrow 2,112,100,000 = 2,640,000,000 - 527,900,000$

۹۲۸۳ الف) بهره‌وری یعنی به دست آوردن بیش‌ترین خروجی با

کم‌ترین ورودی. دو تولیدکننده که عوامل تولید یکسانی دارند؛ آن‌که محصول بیش‌تری داشته باشد، بهره‌وری بیش‌تری داشته است.

ب) اگر انسان در نیازهای مادی و حیوانی خود متوقف شود، کمال جویی به نوعی سیری‌ناپذیری تبدیل می‌شود؛ مثل انسان تشنه‌ای که تشنگی خود را با آب دریا برطرف کند، در این صورت تشنه‌تر خواهد شد.

ج) محدودیت‌های انسان در بهره‌برداری از منابع و امکانات موجود و محدود بودن منابع و امکانات موجود وضعیتی را ایجاد می‌کند که اقتصاددانان به آن «کمپایی» می‌گویند.

۹۲۸۴ الف) نکته: برای حل این سؤال بهتر است ابتدا قسمت (ب) را

محاسبه کنیم تا به وسیله آن به قسمت (الف) برسیم.

ب) تولید ناخالص داخلی همان (GDP) است. برای به دست آوردن GDP باید تولید مردم یک کشور در داخل را جمع کنیم. (تولید کالا و خدمات ردیف‌های (۲، ۳ و ۵) را با هم جمع می‌کنیم.)

میلیون ریال  $480 \rightarrow$  ارزش ماشین‌آلات

میلیون ریال  $288 = 480 \times \frac{6}{100} \rightarrow$  ارزش مواد غذایی

میلیون ریال  $384 = (480 + 288) \times \frac{5}{100} \rightarrow$  ارزش خدمات

تولید ناخالص داخلی  $\leftarrow$  میلیون ریال  $10152 = 480 + 288 + 384$